

Jaarstukken 2017

Colofon

Dit is een uitgave van:
Veiligheidsregio Flevoland

Postbus 501
8200 AM Lelystad

Telefoon: 0900-0165

E-mail:

W.Maas@brandweerflevoland.nl

A.Bootsma@brandweerflevoland.nl

Internet:

www.veiligheidsregioflevoland.nl

Maart 2018

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Aanbiedingsbrief / Hoofdpijnen van Beleid	5
1. Samenvatting programmarekening 2017	7
2. Voorstel bestemming resultaat	8

JAARVERSLAG

3. Programmaverantwoording	9
3.1 Programma Veiligheidsbureau	9
3.2 Programma Brandweer	11
3.3 Programma Gemeenschappelijke Meldkamer	17
3.4 Programma GHOR	19
3.5 Programma Bevolkingszorg	22
4. Paragrafen	24
4.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing	24
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	32
4.3 Financiering	32
• Kasgeldlimiet	
• Rente risiconorm	
• Liquiditeitsplanning	
• Rentevisie	
• Rentekosten	
4.4 Bedrijfsvoering	35
4.5 Verbonden Partijen	36

JAARREKENING

5. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	38
6. Balans en toelichting	42
6.1 Balans	42
6.2 Toelichting balans	44
7. Staat van Baten en Lasten	51
7.1 Overzicht van de baten en lasten	51
7.2 Toelichting programmarekening per programma	52
7.3 Analyse begrotingsrechtmatigheid	59
8. Overige overzichten	60
8.1 Overzicht incidentele baten en lasten	61
8.2 Overzicht niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	61
8.3 Gebeurtenissen na balansdatum	61
8.3 SISA	62
8.5 Wet Normering Topinkomens (W.N.T.)	63
8.6 EMU-saldo	64
9. Bijlage Jaarverslag: uitrustcijfers Brandweer Flevoland 2017	65

Aanbiedingsbrief / Hoofdpijnen van Beleid

In de jaarrekening over het jaar 2017 wordt verantwoording afgelegd voor de ontwikkelingen, vorderingen en stand van zaken in het jaar 2017.

Per programmaonderdeel van Veiligheidsbureau, Brandweer, Meldkamer, GHOR en Bevolkingszorg wordt een toelichting op hoofdpijnen gegeven op de resultaten.

In deze lustrum (10^e) jaarrekening sluiten we met een licht positief saldo van € 89.202 en dat is in overeenstemming met de halfjaar prognose. Hierbij dient aangetekend te worden dat zonder gebruikmaking van de algemene reserve en de bedrijfsreserve het saldo negatief zou zijn geweest. In de bestuursvergadering van 22 maart is de jaarrekening 2016 vastgesteld met een klein tekort van € 37.192. Dit resultaat is verrekend met de bedrijfsreserves.

In het bestuur is drie maal (in maart, mei en september) gesproken over een crisisorganisatie op de schaal van Midden Nederland, de uitgangspunten hierbij en de wenselijkheid/noodzaak van een regionaal coördinatiecentrum bij de nieuwe meldkamer in Hilversum. Met het voorbehoud dat de VRU participeert in het nieuwe RCC heeft het bestuur op 20 september ingestemd met de nieuw te vormen crisisorganisatie.

Verder is tot het laatste overleg hierover op 12 mei in eerdere vergaderingen van het bestuur in het verslagjaar gesproken over de voorstellen en de consequenties daarbij van de voorgenomen samenwerking met Lelystad Airport.

In de vergadering van 12 mei is geconstateerd dat de samenwerking vanwege onoverbrugbare (financiële) verschillen van inzicht niet door kon gaan.

Voor wat betreft het oefencentrum, dat deel uitmaakte van de voorgenomen samenwerking heeft dit geleid tot herformulering van de bestuurlijke uitgangspunten. Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek (VRGV) heeft bestuurlijk aangegeven te willen participeren bij de ontwikkeling van het oefencentrum. De nieuwe businesscase is in uitvoering genomen en op 24 november is bestuurlijk besloten dit te concentreren op twee mogelijke locaties. Hieraan is in de bestuursvergadering van 14 februari 2018 een derde locatie, gemeente Dronten, toegevoegd.

In de bestuursvergadering van 28 juni is de begroting 2018 en meerjarenraming 2019 – 2021 vastgesteld. Hierbij is de kanttekening geplaatst van een inspanningsverplichting om de designaleerde stijgende kosten binnen de begroting op te vangen.

In dezelfde vergadering is de opdracht verstrekt om een strategische huisvestingsvisie op te stellen voor de brandweertzorg in Flevoland. Tevens is het protocol incidentbestrijdingsplan terrorismegevolgbestrijding voor Midden Nederland vastgesteld

Het voorstel tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Flevoland is eveneens op 28 juni vastgesteld en de regeling is naar de colleges gestuurd met het verzoek deze regeling voor te leggen aan de gemeenteraden. Op 24 november is de gewijzigde regeling vastgesteld, inclusief een reglement AB/DB.

Op 4 juli tijdens een gezamenlijke bijeenkomst van de besturen van Veiligheidsregio Flevoland en VRGV is de wens uitgesproken om te komen tot verdergaande samenwerking. Later in het jaar tijdens een vervolgbijeenkomst op 4 oktober hebben de besturen aangegeven op te willen gaan in één organisatie voor veiligheid en gezondheid en heeft dit geresulteerd in een concept intentieverklaring als input voor het raadplegen van de gemeenteraden en ophalen van een zienswijze. Dit proces loopt door tot begin 2018.

Tijdens dezelfde bijeenkomsten is ook gesproken over de meldkamerorganisatie en is het besluit genomen te komen tot virtuele samenvoeging van de meldkamers van beide regio's als voorportaal naar de uiteindelijk nieuwe meldkamer in Hilversum voor de drie veiligheidsregio's in Midden Nederland.

De Omgevingswet houdt niet alleen de gemeenten bezig, ook de veiligheidsregio anticipeert op alle wijzigingen die uit deze nieuwe wet naar voren komen en wat nodig is om tot een goede implementatie te komen.

Het beleid rond OMS en PAC meldingen laat steeds meer de positieve effecten hiervan zien. De daling van deze (vaak ongewenste) meldingen zet nog steeds door met een reductie van 20% in het afgelopen jaar.

De opkomsttijden bij de brandweer zijn in 2017 over de hele linie iets toegenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. Wel zijn er hier en daar lokale verschillen. De kortere verwerkingstijd in de meldkamer van automatische brandmeldingen (en afname van deze meldingen) en de ingevoerde 1 minuut vertraging kan hiervoor een verklaring zijn.

Het ziekteverzuimpercentage bij het personeel in dienst van de veiligheidsregio en brandweer ligt in 2017 op 2,85% en is daarmee iets hoger dan het ziekteverzuimpercentage (2,55%) van het jaar 2016.

De veiligheidsdirectie is tevreden over behaalde resultaten, echter de cumulatie van grote projecten met lange doorlooptijden zoals de mogelijke fusie met VRGV, de meldkamerorganisatie, het oefencentrum, de vakbekwaamheidsorganisatie en de strategische huisvestingsvisie legt wel een grote druk op de organisatie.

De veiligheidsdirectie Flevoland

G. Spruit Directeur Brandweer Flevoland, voorzitter veiligheidsdirectie

C. Verdam Directeur Publieke gezondheid

M. Polder Directeur Bevolkingszorg

Lelystad, maart 2018

1. Samenvatting programmaverantwoording 2017

Jaarrekeningresultaat

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 89.202. Het resultaat bevat structurele en incidentele componenten.

Het resultaat volgt uit de resultaten van elk programma binnen onze Veiligheidsregio: programma Veiligheidsbureau (€ 130.777), programma Brandweer (- € 101.931), programma Gemeenschappelijke Meldkamer (- € 26.871), programma GHOR (€ 106.613), programma Bevolkingszorg (- € 19.386).

Hieronder is per programma in hoofdlijnen aangegeven hoe het resultaat is ontstaan:

Veiligheidsbureau

Het positieve resultaat van het programma Veiligheidsbureau is het gevolg van lagere kosten voor huisvesting en ICT. Ook de kosten van multidisciplinaire oefeningen waren lager dan begroot. Een nadeel is ontstaan op de bijdrage van de politie, als gevolg van nieuwe afspraken.

Brandweer

Het negatieve resultaat van het programma Brandweer is voornamelijk ontstaan als gevolg van overschrijdingen op salarissen, werving en selectie, opleidingen en oefeningen, onderhoud en beheer voertuigen en bekapping en persoonlijke beschermingsmiddelen.

Voordelen werden o.a. behaald door detachering van personeel, lagere uitgaven vrijwilligersvergoedingen, extra inkomsten vanuit de OMS aansluitingen, hogere bijdrage inzake BDuR, renteopbrengsten en incidentele opbrengsten uit verkopen voertuigen en materialen.

Door toegestane onttrekkingen aan reserves als gevolg van hogere bijdragen aan IFV en Veiligheidsberaad, hogere premies verzekeringen, kosten arbeidshygiëne, projectkosten organisatieontwikkeling in relatie tot ontwikkeling Lelystad Airport, projectkosten Vakbekwaamheid en projectkosten strategische huisvestingsvisie is het negatieve resultaat binnen de perken gebleven.

Meldkamer

Het negatieve resultaat van het programma Meldkamer is het gevolg van extra uitgaven t.b.v. opleiding centralisten, hogere doorberekening door Politie inclusief naheffing 2016 en extra uitgaven voor inhuur vanwege de ontwikkelingen inzake de landelijke meldkamer (LMO). Hiertegenover staan lagere uitgaven voor salarislasteren waardoor per saldo een gering negatief resultaat ontstaan is.

GHOR

Het positieve resultaat van het programma GHOR is het gevolg van lagere salarislasteren i.v.m. openstaande vacature, lagere kosten voor opleidingen en oefeningen en door lagere kosten voor onderhoud en afschrijving door vernieuwing materieel.

Bevolkingszorg

Het negatieve resultaat van het programma Bevolkingszorg is het gevolg van het niet realiseren van de opgelegde taakstelling. Voordelen, doordat er in 2017 geen multidisciplinaire evaluaties zijn gehouden en doordat piket- en detacheringssuren niet volledig gedeclareerd worden, zorgen ervoor dat de overschrijding in 2017 beperkt is gebleven.

2. Voorstel bestemming resultaat

Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld het resultaat 2017 als volgt te bestemmen:

Resultaten per Programma:

• Programma Veiligheidsbureau	€ 130.777
• Programma Brandweer	- € 101.931
• Programma Gemeenschappelijke Meldkamer	-€ 26.871
• Programma GHOR	€ 106.613
• Programma Bevolkingszorg	-€ <u>19.386</u>
Totaal	€ 89.202

Het resultaat van deze jaarrekening als volgt te bestemmen:

1. Het resultaat Veiligheidsbureau ad € 130.777 te doteren aan de bedrijfsreserve Veiligheidsbureau;
2. Het resultaat Brandweer ad - € 101.931 te onttrekken aan de bedrijfsreserve Brandweer;
3. Het resultaat van de Gemeenschappelijke Meldkamer ad - € 26.871 te onttrekken aan de bedrijfsreserve Gemeenschappelijke Meldkamer;
4. Het resultaat van de GHOR ad € 106.613 te doteren aan de bedrijfsreserve GHOR;
5. Het resultaat van Bevolkingszorg ad - € 19.386 te onttrekken aan de bedrijfsreserve Bevolkingszorg.

3. Programmaverantwoording

3.1 Programma Veiligheidsbureau

3.1.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

3.1.2 Wat heeft het gekost?

3.1.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

De werkzaamheden op het gebied van risico- en crisisbeheersing concentreren zich vooral op het multidisciplinair analyseren van en adviseren over risico's en de voorbereiding op daadwerkelijke crises. Ontwikkelingen vragen hier een stevige externe gerichtheid, een periodieke integrale afweging en een meer frequente vertaling naar concreet regionaal beleid. De uitvoering van dit beleid vindt grotendeels plaats in een netwerk omgeving. Om de voortgang van en de samenhang tussen de producten te bewaken wordt binnen het veiligheidsbureau een beperkt kwaliteitsinstrument gebruikt. Door de veelheid aan onderwerpen en de niet altijd optimale inbreng van menscapaciteit komen de producten moeizamer tot stand.

Risicogerichtheid

Omdat de volledige 'beheersing' van risico's niet mogelijk is, wordt zoals in het Regionaal Beleidsplan staat weergegeven meer gesproken over risicogerichtheid. Hierbij wordt de focus gelegd op de concreet beïnvloedbare risico's, die verder uitgewerkt worden in een beïnvloedingsmatrix of -diagram. Voor de onderwerpen 'Uitval van elektriciteit' en 'Uitval ICT en Telecom' zijn dergelijke diagrammen afgerond. Het beleidsplan evenementenveiligheid is met enige opmerkingen door het bestuur vastgesteld. De risicovolle evenementen De Opwekking, Defcon.1 en Lowlands zijn, evenals voorgaande jaren, multidisciplinaire bekeken. Door capaciteitsgebrek zijn de adviezen niet schriftelijk opgesteld. Er is een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het proces van advisering en vergunning-afhandeling te verbeteren. Er is hierbij een concept-voorstel opgesteld voor de aanschaf van geschikte software.

Operationele Voorbereiding

Het Regionaal Crisisplan Flevoland & Gooi en Vechtstreek is geactualiseerd. Door aangepast beleid worden de incidentbestrijdingsplannen en rampbestrijdingsplannen omgezet in coördinatiekaarten. Inmiddels zijn naast de algemene coördinatiekaart de kaarten voor treinincidenten, terrorismegevolgbestrijding en mensenmassa vastgesteld. Alle operationele plannen zijn beschikbaar via de nieuwe website van de Veiligheidsregio Flevoland en via LCMS. Het project "Water en evacuatie" in Flevoland (thema van het Veiligheidsberaad) is gestart met een impactanalyse. Voor dit project is ook een bestuurlijke intake gedaan. De resultaten hiervan zullen in het project worden meegenomen. Met name op het thema terrorismegevolgbestrijding zijn diverse plannen en checklisten nader ontwikkeld. Met betrekking tot het thema stralingsincidenten heeft de GGD de coördinatie uitgevoerd van het preventief verstrekken van jodiumprofylaxe. Een plan voor de nooddistributie wordt in overleg met andere veiligheidsregio's vorm gegeven.

De samenwerkingsafspraken met de Veiligheidsregio IJsselland inzake de bestuurlijke en de operationele coördinatie met betrekking tot de Drontermeertunnel en het watergebied van het Drontermeer, Vossemeer, Zwartemeer en Ketelmeer zijn vastgesteld.

Het samen met de veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek en Utrecht opgestelde visiedocument inzake een crisisorganisatie op de schaal van Midden Nederland is door het Veiligheidsbestuur vastgesteld. Hier dient een interregionaal crisiscentrum deel van uit te maken. Inmiddels is een project gestart om deze nieuwe crisisorganisatie in te richten.

In juni 2017 is een andere ruimte voor het Regionaal Operationeel Team in gebruik genomen. Door de combinatie met een vergaderruimte ontstonden er meer ruimte en faciliteiten voor de verschillende stafsecties. Zo zijn thans ook de stafsecties van de GHOR en bevolkingszorg (incl. actiecentrum crisiscommunicatie) ondergebracht op de Doelen en zijn de ruimtes voor de overige secties heringedeeld.

Het veiligheidsbureau neemt ook het voortouw in multidisciplinaire evaluaties van incidenten en oefeningen. In 2017 zijn er vier GRIP 1 incidenten geweest en geen GRIP 2 incidenten of hoger. Het nieuwe alarmeringssysteem voor de crisisorganisatie is operationeel. Een test/beheerplan is opgesteld om het testen van het systeem goed te borgen en om de bekendheid met de werking van het alarmeringssysteem onder de gebruikers te vergroten. Om bij de periodieke testen van het waarschuwingssysteem (WAS) technische storingen, waardoor het proefalarm niet afgaat, te voorkomen wordt vanaf juni een stil vooralarm gegeven. Om de beschikbaarheid van de noodcommunicatievoorziening (NVC) te verbeteren is aan alle kolommen en crisispartners verzocht om de lijnen te digitaliseren. De NCV lijnen in het RCC zijn gedigitaliseerd. De ontvangst van berichten van NL-Alert neemt gestaag toe. Echter dit systeem werkt nog niet vlekkeloos (soms alarmering van zeer grote gebieden, soms verstuurt een provider geen berichten).

Vakbekwaamheid

Het multidisciplinaire beleidsplan opleiden en oefenen 2014–2018 voor Flevoland en Gooi en Vechtstreek vormt de basis voor het bijscholen en oefenen in 2017. Gezamenlijke oefenstaven van Flevoland en Gooi en Vechtstreek organiseren de multidisciplinaire operationele bijscholingen, de themadagen, de alarmerings- en opkomstoefeningen oefeningen voor het COPI en het ROT met de stafsecties en de systeemtesten. De beide veiligheidsregio's voeren overige onderdelen van het programma separaat uit. In 2017 is vooral gefocust op het thema terrorismegevolgbestrijding (TGB). In 2017 zijn de bijscholingen en oefeningen conform het oefenrooster uitgevoerd, met uitzondering van één alarmeringstest en het verschuiven van een aantal GBT-oefeningen. Op woensdag 20 december is de systeemtest uitgevoerd met een (TGB-)scenario dat zowel de Veiligheidsregio Flevoland als de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek betrof. In deze unieke test acteerde onze geïntegreerde crisisorganisatie, naast de twee beleidsteams in Hilversum en Almere. Vanaf januari 2016 wordt het nieuwe functionarisvolgsysteem Veiligheidspaspoort gebruikt voor de registratie van de vakbekwaamheid van sleutelfunctionarissen van brandweer, GHOR en bevolkingszorg. De politie registreert in haar eigen systeem. Het bijbehorende e-learning programma is gebruikt voor de door de Veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht en de Politie eenheid Midden Nederland gezamenlijk vormgegeven module voor het IBP-Terrorismegevolgbestrijding. Tevens is de module OCR-Flevoland opgesteld en gebruikt bij de betreffende lessen.

3.1.2 Wat heeft het gekost?

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	41	142	292	125	167
totaal lasten	41	142	292	125	167
baten	110	142	292	259	-33
totaal baten	110	142	292	259	-33
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	69	0	0	134	134
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	3	3
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	69	0	0	131	131

3.2 Programma Brandweer

3.2.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

3.2.2 Prestatie-indicatoren

3.2.3 Wat heeft het gekost?

3.2.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Brandweezorg

De tankautospuut met flexibele bemensing (TS-Flex) is in het eerste half jaar volledig ingevoerd bij de posten in Noordoostpolder. Met uitzondering van post Urk is de basis van de brandweezorg in Flevoland nu geheel TS4/TS-Flex.

Er is in 2017 opnieuw veel aandacht geweest voor werving en selectie van nieuwe vrijwillige repressieve medewerkers en zijn lokaal diverse originele wervingscampagnes en activiteiten bedacht. In 2017 zijn er 3 selectiedagen geweest.

In 2017 is een intern belevingsonderzoek gedaan naar de duikorganisatie Flevoland in de breedste zin van het woord met als primaire insteek de veiligheidsbeleving in combinatie met het huidige gebruikte materiaal. De uitkomsten en eventuele vervolgstappen zullen in 2018 verder worden opgepakt. Gekozen is om de landelijke ontwikkelingen op het gebied van Terrorismegevolgbestrijding (awareness) ook in Flevoland te implementeren. Dit betekent extra middelen op de tankautosputten en een basic opleidingsprogramma bestaande uit een opleidingsmodule middels de Electronische Leeromgeving (ELO) en een praktijkonderdeel. Dit zal verder in 2018 uitgerold worden.

In 2017 zijn twee landelijke onderzoeken geweest. Het onderzoek naar de Inrichting van de repressieve Brandweezorg door de Inspectie J&V van het ministerie Justitie en Veiligheid en het Belevingsonderzoek repressief Brandweerpersoneel in opdracht van het Veiligheidsberaad. De landelijke resultaat van het onderzoek van de Inspectie J&V zal begin 2018 verschijnen. Op het lokale beeld in van Flevoland rust tot op dat moment een embargo.

In het kader van het Belevingsonderzoek zijn alle repressieve beroeps- en vrijwillige brandweercollega's in Nederland in mei 2017 gevraagd deel te nemen aan het Belevingsonderzoek Repressief Brandweerpersoneel. Het onderzoek brengt in beeld hoe beroeps- en vrijwillig brandweerpersoneel het brandweerwerk en het werken in organisatie beleven. In mei hebben bijna 9000 brandweermensen meegewerkt aan dit landelijke onderzoek. Op 8 november jl. zijn de resultaten van het onderzoek binnengekomen. Vanuit Flevoland zijn 188 ingevulde formulieren ontvangen, dit is 47 procent van ons repressief personeel. Dit is een heel hoge respons en dit zorgt ervoor dat we veel waarde hechten aan de resultaten.

In deze resultaten is in zijn algemeenheid te zien dat Flevoland rond het landelijk gemiddelde scoort. Uit het onderzoek blijkt dat 94 procent van onze mensen er trots op is brandweerman/-vrouw te zijn en dat 92 procent van onze mensen met plezier naar het werk gaat. Hier kunnen we trots op zijn. Dit toont de betrokkenheid bij onze organisatie en de passie voor de brandweer. De resultaten van het onderzoek geven tevens veel aangrijpingspunten om binnen de organisatie het gesprek aan te gaan. Zowel het landelijke als regionale rapport is via intranet gedeeld met de mensen in onze organisatie. Het vervolg is besproken met de ondernemingsraad en in 2018 gaan we met onze mensen in gesprek over de resultaten van het onderzoek.

In het proces van Arbeidsveiligheid is gestart met de realisatie van een nieuwe RI&E met daarin de overkoepelende, koude, natte en warme arbeidsrisico's. De uitvoering van de RI&E resulteert in een samenvattende rapportage van de risico's en knelpunten ten aanzien van gezondheid en veiligheid die het werk of werksituaties met zich meebrengen voor onze medewerkers. Ten aanzien van de gesignaleerde risico's en knelpunten zal in 2018 een plan van aanpak (met beheersmaatregelen) worden opgesteld. Voor de natte en warme RI&E is een keuze gemaakt om deze meer 'dynamisch' op te pakken door medewerkers actief zelf te betrekken bij het inventariseren en oplossen van arbeidsrisico's en knelpunten in hun eigen werkzaamheden.

Vakbekwaamheid

Er is in 2016 maar ook begin 2017 veel werk gestoken om te komen tot een intensieve samenwerking met Airport Lelystad op het gebied van vliegtuig en gebouwbrandbestrijding en aanverwante taken door de projectgroep Lelystad Airport. Helaas heeft Lelystad Airport besloten af te zien van deze samenwerking.

Dit betekent voor de repressieve organisatie dat er opnieuw gekeken moet worden hoe de paraatheid in de (nabije) toekomst op een efficiënte en effectieve manier geborgd kan blijven zonder een gebouwbrandbestrijdingspost op de luchthaven. Omdat de noodzaak voor een oefenfaciliteit voor vakbekwaamheid er nog steeds was is in 2017 is bestuurlijk besloten om de haalbaarheidsstudie naar een centrale oefenfaciliteit voor Flevoland door te starten met participatie van Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek in dit project. Bestuurlijke uitgangspunten voor de centrale oefenfaciliteit zijn vastgesteld. Te verwachten implementatie en realisatie oefenfaciliteit is 2018-2022

Eind maart is gestart met de bouw van het Flevolands Vakbekwaamheidshuis. Tijdens een 2-daagse bijeenkomst met diverse vertegenwoordigers uit onze organisatie is hiervoor het fundament gelegd. Middels het Vakbekwaamheidshuis willen we invulling geven aan het landelijke project versterking Brandweeronderwijs (VBo) en een verbeter- en kwaliteitsslag bewerkstelligen op het gebied van vakbekwaamheid. Essentiële punten hierin zijn: iedereen aantoonbaar vakbekwaam, zelfregie en eigen verantwoordelijkheid; kwaliteit i.p.v. kwantiteit en vraag gestuurd aanbod onder het motto vakbekwaam blijven is leuk. In de tweede helft zijn intern diverse projectleiders aangesteld voor diverse projecten. November 2017 heeft in het kader van het programma in samenspraak met de manschappen en bevelvoerders van de post Swifterbant een proeftuin profcheck plaatsgevonden.

In 2017 zijn 3 manschappen A opleidingen en een opleiding Instructeur gestart. De versnelde leergang Bevelvoerder is afgerond en naast het uitvoeren van het reguliere oefenprogramma hebben alle ploegen in Flevoland realistisch geoefend op diverse oefencentra in Nederland of in Duitsland. Zij hebben dit als ploeg (bevelvoerders en manschappen) gedaan waarbij ook aandacht is gegeven aan eigen behoeften van de desbetreffende ploegen. Deze oefendagen zijn als bijzonder zinvol ervaren. In september zijn de jaarlijkse Grootschalige Multidisciplinaire VeldOefening (GMVO) en de pelotonsoefeningen gehouden op Urk met als thema SAMIJ.

Van een tweetal incidenten zijn leertafels geweest. De brand bij Marskramer Lelycenter Lelystad van 1 januari 2017 en het waterongeval oppervlakte(ijs-)redding Weerwater Almere van 23 januari 2017, beiden in het kader van het lerend vermogen van de organisatie.

Materieel & Logistiek

In 2017 is de Europese aanbesteding Tankautospuiten afgerond en de eerste 6 voertuigen zullen in de periode eind 2018- 2019 geleverd worden. Tevens zijn 3 haakarmvoertuigen besteld vanuit de landelijke aanbesteding en eind 2017 uitgeleverd. Begin 2018 zullen ze na instructie in gebruik genomen gaan worden.

In de tweede helft van 2017 is begonnen met de implementatie van Schoner werken (arbeidshygiëne) om gezondheidsrisico's te voorkomen. In 2017 is hiertoe invulling gegeven door het opstellen van een logistiek plan en een gegarandeerde beschikbaarheid (in piket) van de logistieke verzorging op de incidentlocatie, alsmede door het aanschaffen van extra bluskleiding in confectiematen en aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen.

Risicobeheersing

De activiteiten gericht op het voorkomen en beperken van brand en slachtoffers bij brand worden ingevuld met advies en toezicht op brandveilig bouwen en brandveilig gebruik. Daarnaast wordt advies gegeven bij grote en kleine evenementen, op het gebied van externe en fysieke veiligheid en BRZO. Er is veel gebouwd in 2017. In het oog springende projecten zijn bijvoorbeeld distributiecentrum Inditex dat wordt gebouwd in de buurt van vliegveld Lelystad, Bangma verpakkingen en Fresh Care in Dronten en de bouw van twee grote visbedrijven en een appartementencomplex op Urk. In Zeewolde is in 2017 veel aandacht uitgegaan naar de controle van woongebouwen waar veelal senioren wonen. In samenwerking met de woningbouwvereniging en bewoners is gekeken hoe brandveiligheid verbeterd kan worden.

Naast deze (brand)veiligheidsadviezen richting bedrijven, organisaties en het bevoegd gezag is onder de noemer Brandveilig Leven ook ingezet op voorlichting brandveiligheid. Er worden bijvoorbeeld voorlichtingslessen gegeven op scholen, er zijn lesmaterialen beschikbaar gesteld, in Lelystad zijn

woningchecks uitgevoerd en er is voorlichting gegeven bij diverse doelgroepen. Ook binnen trajecten als het keurmerk veilig ondernemen en Geen Nood bij Brand wordt gewerkt aan bewustwording rond brandveiligheid. Tijdens de nationale veiligheidsdag in Almere en de open dag van de brandweer in Lelystad is via een quiz onderzocht wat mensen weten over brandveiligheid. Deze input draagt bij aan de verdere invulling en prioriteiten op gebied van brandveilig leven.

Veel aandacht is uitgegaan naar de voorbereidingen op de Omgevingswet. Samen met brandweer Gooi en Vechtstreek is een studiedag georganiseerd om te verkennen wat de Omgevingswet voor beide organisaties betekent en wat er nodig is om medewerkers voor te bereiden. Dit traject wordt komende jaren vervolgd. Binnen Flevoland wordt de voorbereiding op de Omgevingswet samen met partners als provincie, gemeenten, GHOR, Omgevingsdienst en Waterschap opgepakt. Gezamenlijk is een Flevolandse Werkwijze opgesteld en wordt met behulp van casussen duidelijk welke veranderingen er op ons afkomen en worden nieuwe samenwerkingsafspraken geformuleerd.

Binnen het Programma Brandweer in Verbinding is een nadere stakeholdersanalyse uitgevoerd, waardoor meer inzicht is verkregen in de omgeving van de brandweer.

Crisisbeheersing

Op het gebied van de operationele informatievoorziening brandweer is het actualiseren en aanvullen van de digitale bereikbaarheidskaarten, aanlandingsplaatsen, boothellingen en waterkaarten (t.b.v. het duiken) nagenoeg voltooid. Voor het actualiseren en aanvullen van de aanvalsplannen is een format ontwikkeld, dat nu door de gebruikers wordt getest. Om al deze operationele gegevens beschikbaar te krijgen voor alle eerste lijns- brandweervoertuigen is besloten om de huidige mobiele dataterminals te vervangen. In de nieuwe opzet is er naast data ook betere navigatie beschikbaar.

Landelijk loopt een project voor de vernieuwing van de communicatienetwerken C2000 en P2000. De voor 2017 geplande aanpassingen in Flevoland zijn uitgesteld tot 2018.

Uit veldsterktemetingen in het gebied van Lelystad Airport en omgeving is gebleken dat de netwerkdekking voldoende is. Bij de gemeente Lelystad is een verzoek ingediend om de nieuw te bouwen terminal aan te wijzen als een special coverage location, waardoor ook binnen dit gebouw een goede netwerkdekking gerealiseerd kan worden.

Ter voorbereiding op de nieuwe gemeenschappelijke meldkamer zijn er ook bij de brandweer diverse werkzaamheden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld het aanpassen van de meldingsclassificaties, het aanpassen van verbindingsprocedures en het herprogrammeren van apparatuur

3.2.2 Prestatie-indicatoren

Uitrukken die voldoen aan normtijd

In hoeveel procent van de uitrukken (prio-1 uitrukken) wordt de vastgestelde normtijd behaald?

De opkomsttijd bestaat uit twee verschillende componenten:

- Het aan de meldkamer toerekenbare onderdeel betreft de verwerkingstijd van de melding tot alarmering.
- De aan de brandweer toerekenbare onderdelen zijn:
 - Uitruktijd (tijd van alarmering tot vertrek voertuig)
 - Aanrijdtijd (tijd van vertrek voertuig tot aankomst).

Norm: de vastgestelde zorgnormtijd. Prio 1 uitrukken naar objecten met een opkomsttijd 5 - 10 minuten (melding-alarmering-rijtijd-aankomst).

Realisatie 69%

Norm 90% (landelijk)

Toelichting In 2017 zijn 532 prio-1 uitrukken geregistreerd, waarvan er 369 binnen de norm (tijd van alarmering tot aankomst) zijn afgehandeld.

Dat normtijden niet altijd gehaald worden, blijkt ook uit het dekkingsplan.

Uitgefilterd zijn uitrukken waarbij de brandweer niet ter plaatse is geweest en er niet is gestatust.

Afgezet tegen de wettelijke opkomsttijd per gebouwtype (bijvoorbeeld woning 8 minuten, winkel 10 minuten). In programmaverantwoording wordt het afgezet tegen de bestuurlijk vastgestelde norm volgens het dekkingsplan.

Prestatie-indicatoren VRF (programma overschrijdend)

Besteding totaalbudget VRF

Hoeveel procent van het totaalbudget (Year to date) is besteed? Year to date = vanaf het begin van het lopende begrotingsjaar tot vandaag. Verplichtingen worden hierbij altijd meegenomen.

Realisatie 99,6%
Norm 100% (landelijk)

Toelichting **VRF:** De kpi geeft een beeld van de besteding van het totaal budget van de VRF. In 2017 is het gerealiseerde resultaat 89K positief.
Veiligheidsbureau: Het positieve resultaat voor Veiligheidsbureau is 131 (55,1%).
Brandweer: Het negatieve resultaat voor Brandweer is 102K (100,5%).
Meldkamer: Het negatieve resultaat voor Meldkamer is 27K (102,3%).
GHOR: Het positieve resultaat voor GHOR is 107K (93,9%).
Bevolkingszorg: Het negatieve resultaat voor Bevolkingszorg is 20K (104,7%).

Personeelsbezetting VRF

Wat is de personeelsbezetting (beroeps) van de organisatie?
Personeelsbezetting = toegestane formatie versus de ingevulde formatie.

Realisatie 97%
Norm 100% (landelijk)

Toelichting **VRF:** De kpi geeft een beeld van de formatie, waarin de begrote formatie 209,16 fte is t.o.v. de werkelijke formatie van 202,35 fte.
Veiligheidsbureau: de personeelsbezetting is geïntegreerd bij de brandweer.
Brandweer: De kpi geeft een beeld van de formatie, waarin de begrote formatie 169,02 fte is t.o.v. de werkelijke formatie van 166,70 fte.
Meldkamer: de werkelijke formatie is 19,66 fte en de begrote formatie is 19,52 fte **GHOR:** de werkelijke formatie is 8,55 fte en de begrote formatie is 9,45 fte
Bevolkingszorg: De formatie is begroot op 8,89 fte, waarvan 7,44 is ingevuld. Vanuit de inhuur wordt gewerkt met een 20-tal personeelsleden voor medewerkers van de kernbezetting bevolkingszorg, waaronder enkele gedetacheerden.

3.2.3 Wat heeft het gekost?

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	Verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	21.997	20.815	20.687	21.828	-1.141
totaal lasten	21.997	20.815	20.687	21.828	-1.141
baten	22.186	20.615	20.487	21.764	1.277
totaal baten	22.186	20.615	20.487	21.764	1.277
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	189	-200	-200	-64	136
reserveringen (stortingen in reserves)	354	0	0	345	345
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	138	200	200	307	107
gerealiseerde resultaat	-27	0	0	-102	-102

3.3 Programma Gemeenschappelijke Meldkamer

3.3.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt ?

3.3.2 Prestatie-indicatoren

3.3.3 Wat heeft het gekost?

3.3.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

De Gemeenschappelijke Meldkamer Flevoland (GMK) verzorgt voor Veiligheidsregio Flevoland primair het aannemen en verwerken van meldingen en het alarmeren en coördineren van eenheden van brandweer, politie en ambulancedienst en het alarmeren en coördineren van de kolom Bevolkingszorg. De GMK Flevoland heeft adequaat invulling gegeven aan haar primaire taak: het aannemen en tijdig verwerken van meldingen en het coördineren van de inzet van eenheden.

De hulpdiensten hebben in 2017 ingezet op versterking van de continuïteit van de GMK. Er waren personele zorgen, gerelateerd aan de beweging naar de Meldkamer Midden Nederland en er waren zorgen over de technische staat van de GMK. Omwille van de continuïteit besloot het bestuur in 2017 tot een virtuele samenwerking tussen de meldkamers Flevoland en Gooi en Vechtstreek. De Nationale Politie heeft toegezegd de meldkamer in 2017 technisch op orde te brengen.

Als prestaties in 2017 noemt de GMK Flevoland:

- De beheerorganisatie van de meldkamer (het Meldkamer Dienstencentrum van de Nationale Politie) heeft, in reactie op geconstateerde zwakke plekken door TriOpSys in 2016, de GMK in 2017 technisch op orde gebracht. Ook de inrichting van de GMK is volledig vernieuwd. De GMK is zonder meer up-to-date!
- De GMK heeft de eerste van de 3 fasen voor de virtuele samenvoeging gerealiseerd (uitwijk).
- De meldkamer ambulancezorg heeft het project gegevensbeveiliging goed afgerond en is daarvoor beloond met het NEN 7510 certificaat.
- De meldkamer ambulancezorg heeft het gewondenspreidingsplan vastgesteld en beoefend.
- De GMK Flevoland levert aan actieve bijdrage aan de realisatie van de Meldkamer Midden Nederland. Heel concreet zijn de kolommen in Midden Nederland gestart met de harmonisatie van processen. Deze activiteit loopt door tot eind 2018. De GMK levert structureel 1 Fte aan de kwartiermakerorganisatie voor de Meldkamer Midden Nederland.
- De GMK heeft conform het scholingsplan invulling gegeven aan het scholingsbeleid.

Voor wat betreft de verwerkingstijden scoort de meldkamer ambulancezorg 100 seconden (ruimschoots binnen de norm) en de meldkamer brandweer (gebouwbranden) 62 seconden (een fractie boven de norm).

De Calamiteitencoördinator werd in 2017 tijdens kantooruren ingevuld vanuit het rooster, buiten kantooruren vanuit een piket.

3.3.2 Prestatie-indicatoren

Verwerkingstijd meldkamer

In welk percentage van de gevallen haalt de meldkamer de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd (brandweer, politie en ambulancedienst)?

Verwerkingstijd: de tijd die verstrijkt tussen de binnenkomst van een melding en het moment dat een uitgifte gekoppeld wordt aan (een) eenheid/eenheden.

Politiemeldingen: het betreft enkel prio-1 meldingen. De norm hiervoor is 2 minuten. Deze 2 minuten is de volledige verwerkingstijd. De reactietijd houdt in dat de politie binnen 15 minuten aanwezig dient te zijn.

Realisatie 74%
Norm 90% (landelijk)

Toelichting De kpi geeft een beeld van de verwerkingstijd binnen de meldkamer domeinen. In 2017 zijn 16.556 van de 22.276 meldingen tijdig binnen de 2 minuten norm verwerkt.
Brandweer: In 2017 zijn 1.089 van de 1.104 binnengekomen OMS meldingen tijdig afgehandeld. Respectievelijk 1.116 van de 1.217 overige meldingen. Dat is 95% (2016 91%).
Politie: In 2017 is het totaal aantal politie meldingen (alleen prio 1) 7.914, waarvan 5.314 binnen de norm van 2 minuten is verwerkt. Dat is 67% (2016 66%).
Ambulance: In 2017 zijn 9.037 van de 12.041 binnengekomen meldingen (A1 ritten) tijdig afgehandeld. Dat is 75% (2016 74%).

3.3.3 Wat heeft het gekost?

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	1.120	1.155	1.155	1.179	-24
totaal lasten	1.120	1.155	1.155	1.179	-24
baten	1.138	1.155	1.155	1.155	0
totaal baten	1.138	1.155	1.155	1.155	0
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	18	0	0	-24	-24
reserveringen (storting in reserves)	0	0	0	3	3
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	18	0	0	-27	-27

3.4 Programma GHOR

3.4.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

3.4.2 Prestatie-indicatoren

3.4.3 Wat heeft het gekost?

3.4.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

De GHOR werkt samen met haar partners aan de best mogelijke zorg voor de inwoners van Flevoland in crisissituaties. De GHOR voert regie over de voorbereiding op opgeschaalde geneeskundige hulpverlening, stuurt de geneeskundige hulpverlening aan tijdens rampen en crises en adviseert overheden vanuit geneeskundig perspectief.

Informatiemanagement binnen de geneeskundige kolom.

2017 stond in het teken van de implementatie van het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS) binnen de geneeskundige kolom. Het doel van LCMS geneeskundige zorg is een snellere en betere informatievoorziening binnen de witte kolom (o.a. ziekenhuizen, huisartsenposten, ambulancediensten, GGD'en en GHOR). Het eerste half jaar zijn de rand voorwaardelijke zaken geregeld zoals het tekenen van de overeenkomst en het opleiden van de functionarissen die een rol hebben in het proces van netcentrisch werken binnen de witte keten. Sinds 1 mei 2017 is LCMS Geneskundige Zorg operationeel en kan er tijdens opgeschaalde situaties netcentrisch gewerkt worden.

Vorbereiding terrorismegevolgbestrijding

Om als witte kolom goed voorbereid te zijn op het crisistype terrorisme zijn er in 2017 verschillende activiteiten georganiseerd om de operationele plannen t.b.v. terrorismegevolgbestrijding te implementeren:

- In de Multidisciplinaire Operationele Bijscholing (MUOB) zijn de multidisciplinaire plannen geïmplementeerd onder de functionarissen in het CoPI en het ROT.
- Samen met de veiligheidsregio's Utrecht en Gooi & Vechtstreek is een e-learning ontwikkeld die in juni werd geïmplementeerd onder de functionarissen en die werd gebruikt als voorbereiding op ROT en BT-oefeningen die in het teken stonden van het thema terrorismegevolgbestrijding.
- In april stond de jaarlijkse bijeenkomst van het Regionaal Overleg Opgeschaalde Ketenzorg (ROOK) in het teken van cybercrime. Samen met de GHOR Gooi en Vechtstreek werd in het Zorgcentrum Coloriet in Lelystad een presentatie verzorgd voor beleidsmedewerkers, crisiscoördinatoren, BHV-hoofden van zorginstellingen waarbij werd ingegaan op de risico's van sociale media en cybercrime. Deze presentatie werd verzorgd door een docent / onderzoeker van het Team Intelligence van de Politieacademie en stond in het teken van de (mogelijke) gevolgen van cybercrime voor de zorgsector.
- In mei stond de jaarlijkse bijeenkomst van het Regionaal Crisisteam Zorg (RCZ) in het teken van cybercrime en terrorismegevolgbestrijding. Onder begeleiding van het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT) werden bestuurders van zorginstellingen nader geïnformeerd over de onderwerpen: terrorisme, cybercrime en een ernstig geweldsincident als mogelijke dreiging voor zorginstellingen.
- Tijdens de CoPI oefeningen in mei zijn de Ovd-G's voorbereid op hun taak bij een incident op het gebied van terrorismegevolgbestrijding. Een dagdeel stond in het teken van de dilemma's binnen het multidisciplinaire speelveld. In het tweede dagdeel kwamen de monodisciplinaire dilemma's binnen de witte keten aan de orde.

Ketenzorg

In afstemming met de landelijke visie over zorgcontinuïteit werd er gewerkt aan een herziening van de visie op ketenzorg en zorgcontinuïteit. Onder het motto “Verbinden doen we samen: een nog sterkere witte kolom in Flevoland” werden de rollen en verantwoordelijkheden in de zorgcontinuïteit nader beschreven.

In 2017 is de samenwerking tussen de Veiligheidsregio Flevoland en het crisisteam van Zorgcentrum Buitenhaeghe en Zorgorganisatie Coloriet beoefend. In beide oefeningen zijn de taken en verantwoordelijkheden van beide partijen beoefend en getest.

Tot slot zorgde de GHOR voor de paraatheid van opgeleide en beoefende GHOR-functionarissen en de inzet bij opschaling (driemaal GRIP 1). Activiteiten op gebied van opleiden, trainen en oefenen (OTO) werden zowel mono- als multidisciplinair volgens planning uitgevoerd. En bracht de GHOR 44 adviezen uit bij de vergunningverlening voor evenementen.

3.4.2 Prestatie-indicatoren

Geoefendheid GHOR-functionarissen

Hoeveel procent van de GHOR-functionarissen is opgeleid, getraind en geoefend conform de hiervoor gestelde eisen in het jaarplan OTO?

- GHOR-functies volgens art. 2 zijn: Coördinator gewondenvervoer, Hoofd actiecentrum GHOR, Hoofd gewondennest, Hoofd sectie GHOR, Leider kernteam psychosociale hulpverlening, Officier van dienst geneeskundig, Operationeel directeur GHOR en Operationeel medewerker actiecentrum GHOR.

Realisatie 100%
Norm 90% (landelijk)

Toelichting Alle GHOR functionarissen zijn opgeleid, getraind en geoefend conform de hiervoor gestelde eisen in het jaarplan OTO. Er zijn in totaal 42 GHOR-functionarissen in de regio Flevoland. De poules zijn gevuld conform de Regeling sleutelfunctionarissen GHOR (voor HIN, HON, ACGZ en DPG geldt een minimum van 4 en een maximum/streefaantal van 6 functionarissen). De DPG-poule is vanaf 1 oktober gecombineerd met Gooi en Vechtstreek en Utrecht en bestaat sindsdien uit 9 O-DPGen.

3.4.3 Wat heeft het gekost?

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	Verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	1.704	1.743	1.743	1.634	109
totaal lasten	1.704	1.743	1.743	1.634	109
baten	1.745	1.743	1.743	1.743	0
totaal baten	1.745	1.743	1.743	1.743	0
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	41	0	0	109	109
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	2	2
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	41	0	0	107	107

3.5 Programma Bevolkingszorg

3.5.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

3.5.2 Wat heeft het gekost?

3.5.1 Wat wilden we bereiken en wat hebben we bereikt?

Het programma bevolkingszorg is een gemeenschappelijk programma van de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek. In 2014 is zowel de crisisorganisatie als de voorbereidende organisatie ('koude taken') van bevolkingszorg samengevoegd en worden medewerkers vanuit de gemeenten ingezet in beide regio's.

Basis voor de samenwerking/samenvoeging zijn de bestuurlijke afspraken rondom gezamenlijke activiteiten. De veiligheidsregio Flevoland levert 56% van de inzet (personeel en/of kosten), de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek 44%. Deze lijn is ook in het programma bevolkingszorg doorgezet en komt in de gezamenlijke begroting terug.

De voorbereidende organisatie c.q. de koude taken van bevolkingszorg werkt voor beide veiligheidsregio's en wordt gevormd door:

- het bureau Bevolkingszorg (totaal 3.07 fte), waaronder de directeur
- capaciteit vanuit de gemeenten voor de monodisciplinaire vakgroepen (1,08 fte)
- capaciteit vanuit de gemeenten voor de multidisciplinaire expertisegroepen (3,6 fte)

Uitbreiding directeursfunctie van 0,5 naar 1 fte

Op 1 juli 2017 heeft er een herschikking plaatsgevonden van de functies binnen bevolkingszorg en is de directeur volledig in dienst gekomen. Dit betekent dat de positie van bevolkingszorg binnen en buiten de regio's steviger kan worden neergezet.

Versterking profilering van bevolkingszorg

Het verbeterplan bevolkingszorg is vastgesteld. Belangrijk onderdeel was daarin een versterking van de rol van de ambtenaren rampenbestrijding als ambassadeurs voor bevolkingszorg. Daarnaast is met verschillende afdelingshoofden veiligheid van gemeenten overleg gevoerd over de inzet van hun medewerkers binnen de regionale crisisorganisatie.

In Almere en Hilversum zijn informatiedagen georganiseerd waarbij ook de films van de veiligheidsregio en bevolkingszorg zijn getoond. Doel van deze informatiedagen is geweest het meer bekendheid geven van bevolkingszorg (als verlengd lokaal bestuur) maar was ook gericht op het werven van operationele (piket)medewerkers. Deze informatiedagen worden in 2019 ook in andere gemeenten georganiseerd.

Bijdrage leveren aan (inter)regionale projecten op niveau veiligheidsregio

Bevolkingszorg levert in beide veiligheidsregio's de Procesmanager risicobeheersing. Daarnaast wordt in alle expertisegroepen geparticipeerd. Door vacatures en prioritering binnen gemeenten kan niet altijd worden voldaan aan gemaakte afspraken.

Vanuit bevolkingszorg wordt geparticipeerd in het onderzoek naar de fusie met de veiligheidsregio Flevoland en in het project crisisorganisatie Midden Nederland. Voor beide geldt dat begin 2019 meer duidelijk moet worden over de haalbaarheid en consequenties (ook) voor de crisisorganisatie bevolkingszorg.

Vakbekwaamheid bevorderen

In overleg met de voorzitters van de vakgroepen Crisiscommunicatie, Acute Bevolkingszorg en Informatie, Ondersteuning en Herstel zijn themabijeenkomsten georganiseerd, met name voor de medewerkers die een rol spelen op die terreinen. Een crisis doet zich gelukkig zelden voor, waardoor zelden in het geleerde in de praktijk kan worden gebracht. Met themabijeenkomsten worden medewerkers vakbekwaam gehouden.

Stuurinformatie van en voor bevolkingszorg

In 2017 is gestart met de implementatie van kwaliteitsbeleid in de werkprocessen van bevolkingszorg door inzet van een projectmedewerker. Deze is aan het begin van het vierde kwartaal vertrokken. De verdere implementatie zal binnen de bestaande organisatie moeten geschieden.

Dit jaar is het nieuwe systeem voor alarmeren van de crisisorganisatie (Smart Respond) gestart. Daarmee kwam een einde aan het maandelijks alarmeren van de operationele hoofdstructuur van bevolkingszorg. In het nieuwe systeem wordt het aantal proefalarmeringen beperkt.

Alfresco is het gezamenlijk platform van de kolom bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio's. Hier kunnen operationele functionarissen de informatie vinden die tijdens een crisis relevant is, of de verwijzing naar de plaats waar de informatie kan worden gewonnen. Ook wordt basisinformatie per gemeente gegeven.

3.5.2 Wat heeft het gekost?

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	528	395	423	440	-17
totaal lasten	528	395	423	440	-17
baten	390	395	423	423	0
totaal baten	390	395	423	423	0
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-138	0	0	-17	-17
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	3	3
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	-138	0	0	-20	-20

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen bestaat volgens artikel 11 van het BBV uit de relatie tussen 1. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de veiligheidsregio beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en 2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op grond van artikel 11 wordt een uitspraak over het weerstandsvermogen onderbouwd door een confrontatie van de resterende risico's met de beschikbare weerstandscapaciteit. Een dergelijke uitspraak wordt uitgedrukt in termen van gewenste weerstandscapaciteit, gelet op de aard en omvang van de resterende risico's. De gewenste weerstandscapaciteit is het bedrag waarover de organisatie zou moeten beschikken op grond van de resterende risico's (risicoprofiel). Voor de financiële positie van de organisatie is het van belang in hoeverre daadwerkelijk weerstandscapaciteit beschikbaar is om het gewenste weerstandsvermogen te vormen.

Beleid

Het beleid van de Veiligheidsregio Flevoland voor het weerstandsvermogen is uitgewerkt in de "Nota Weerstandsvermogen Veiligheidsregio Flevoland 2009", waarin uitgangspunten zijn opgenomen voor beleid met betrekking tot weerstandsvermogen en risicomanagement. Het verstandig omgaan met risico's betekent dat om vastgestelde doelstellingen te kunnen realiseren de organisatie risico's mag lopen, zolang dit maar een bewuste (bestuurlijke) keuze is en er ook voldoende weerstandscapaciteit aanwezig is om eventuele risico's op te vangen.

Daarnaast is in de nota een gefundeerde grondslag bepaald voor het berekenen van de gewenste weerstandscapaciteit. De huidige organisatie is nog volop in beweging, hetgeen tot gevolg heeft dat ook het risicoprofiel steeds verandert. Continue aandacht en herijking van het risicoprofiel is daarom van wezenlijk belang voor een goed inzicht in de financiële positie van de veiligheidsregio. In deze paragraaf (zie tabel) is een risicoprofiel voor de komende vier jaar gemaakt. We hebben dan ook bewust gekozen om de actuele risico's voor 2017 en verder in kaart te brengen met de kengetallen vanuit de programmabegroting 2018.

Beschikbare weerstandscapaciteit

In de inleiding is aangegeven wat onder weerstandscapaciteit wordt verstaan. Onderdeel van die capaciteit vormen de vrij aanwendbare reserves welke een bufferfunctie hebben voor onvoorziene risico's. Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit wordt een overzicht gegeven van de stand van de verschillende vrij aanwendbare reserves per 31-12-2016.

- Algemene reserve per 1-1-2017	€ 2.234.001
(rekening houdend met onttrekking van € 200.000 in 2017)	
- Vrij te besteden bestemmingsreserves	0
- Bedrag voor onvoorzien	0
- Stille reserves	0
Totaal	€ 2.234.001

Risicoprofiel 2017

Het risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief financieel gevolg voor Veiligheidsregio Flevoland. In de kolom kans is geschat in hoeverre de omschreven gebeurtenis zich zal voordoen. Het risicoprofiel komt uit op € 2.220.800 (benodigd). Dit is tevens de minimaal gewenste omvang van de algemene reserve (beschikbaar). De algemene reserve komt per 1-1-2017 (bij ongewijzigd beleid) uit op € 2.234.001. Bij dit bedrag is rekening gehouden met de voorgenomen onttrekking in 2017 t.b.v. arbeidsveiligheid en hogere bijdrage aan IFV/Veiligheidsberaad.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Het "Ratio weerstandsvermogen" komt hiermee op 1,15. Deze score valt binnen de categorie 1,0 tot 1,4 en scoort daarmee "voldoende" volgens het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). Onderstaande risico's zijn vanaf het jaar 2017 ingeschat met een horizon van vier jaar.

Risico's vanaf 2017	horizon	financiële omvang schade	kans	benodigde dekking	dekking door gemeenten	dekking door VRF
Veranderende wet- en regelgeving						
Vennootschapsbelasting						PM
Arbeidshygiëne	4 jaar	500.000	80%	400.000		400.000
Vakbekwaamheid						PM
Gebouwen						
Heroriëntering gebouwen					PM	
Onderhoud gebouwen		0		0		0
Personeel						
Eindeheffing betaald verlof Almere					PM	
Functioneel leeftijdsontslag Lelystad					PM	
Tweede loopbaanbeleid						PM
Verhoging AOW leeftijd					PM	
Operationeel						
Overdracht rijksmaterieel (kapit. lsn invest.)	4 jaar	336.000	80%	268.800		268.800
OMS	4 jaar	1.000.000	60%	600.000		600.000
Samenwerkingsverbanden						
Landelijke meldkamers						PM
Frictiekosten meldkamerpersoneel	4 jaar	1.000.000	60%	600.000		600.000
Bijdrage IFV, Veiligheidsberaad	4 jaar	440.000	80%	352.000		352.000
Totaal Risicoprofiel		3.276.000		2.220.800	0	2.220.800

Risico's

Vennootschapsbelasting (VPB)

Omschrijving risico

De Veiligheidsregio's zijn, net als de andere overheidsbedrijven, vanaf 2016 vennootschapsbelastingplichtig. De Veiligheidsregio's in Nederland hebben gezamenlijk een extern belastingadviesbureau ingehuurd om te inventariseren waar de VPB van toepassing is binnen de veiligheidsregio's en om in gesprek te gaan met de Belastingdienst.

Beheersmaatregelen

De Veiligheidsregio's in Nederland hebben gezamenlijk een extern belastingadviesbureau ingehuurd om te inventariseren waar de VPB van toepassing is binnen de veiligheidsregio's en om in gesprek te gaan met de Belastingdienst om zoveel mogelijk vrijgesteld te worden van de VPB. De laatste gesprekken met de Belastingdienst geven aan dat er een klein risico bestaat voor Veiligheidsregio Flevoland

Restrisico en dekking

Rekening wordt gehouden met een klein risico vanaf 2016. Aangezien momenteel nog geen goed inzicht bestaat is voor het restrisico een PM post opgenomen

Arbeidshygiëne

Omschrijving risico

Sinds 2015 is binnen de veiligheidsregio's het onderwerp arbeidshygiëne hoog op de agenda komen te staan. Recente uitspraken van de rechterlijke macht onderschrijven de noodzaak om de arbeidshygiëne georganiseerd op te pakken binnen de veiligheidsregio's.

Beheersmaatregelen

De Veiligheidsregio Flevoland is in 2016 een Pilot gestart met de brandweerposten van Almere en Urk, waarna verdere uitrol over de veiligheidsregio zal plaatsvinden. Door aanpassing van procedures in de warme en koude processen, gebouwaanpassingen en gebruik van extra beschermingsmiddelen zal de arbeidshygiëne binnen de brandweer een grote stap voorwaarts maken.

Restrisico en dekking

Op basis van de berekeningen t.b.v. de pilot wordt gerekend op structurele kosten die circa € 125.000 per jaar bedragen vanaf 2017. De kans dat dit risico zich voordoet wordt ingeschat wordt op 80%.

Vakbekwaamheid

Omschrijving risico

De aanpassing van de organisatie voor "vakbekwaam worden en blijven" heeft een substantiële impact op de daarmee gemoeid gaande kosten. Omdat dit aspect zeer nauw verband houdt met de organisatieontwikkeling van Brandweer Flevoland in relatie tot de ontwikkeling van Lelystad Airport wordt er voor gekozen om hier nu een "PM-post" voor op te nemen.

Beheersmaatregelen

In de eerste helft van 2017 zal het Veiligheidsbestuur verdere besluiten nemen inzake de doorontwikkeling van de brandweerorganisatie. De gemeenteraden zullen hierbij betrokken worden en kunnen hun zienswijzen hierover kenbaar maken.

Restrisico en dekking

Afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden zal een kostenplaatje ontstaan die gedekt zal worden door de gemeentelijke bijdragen.

Heroriëntering gebouwen

Omschrijving risico

De doorontwikkeling van de organisatie door de mogelijkheden die ontstaan door de uitbreiding van Airport Lelystad zal er toe leiden dat enkele brandweerposten niet meer geschikt zijn als uitrukpost. De ondersteunende diensten zullen gecentraliseerd worden. Huidige huisvesting zal verlaten moeten worden en kleinere uitrukposten zullen ontstaan.

Beheersmaatregelen

In overleg met de gemeenten wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn.

Restrisico en dekking

Eerst zal de Businesscase inzake Airport Lelystad opgesteld worden en zal er bestuurlijke besluitvorming moeten plaatsvinden voordat huisvesting verlaten of elders in gebruik wordt genomen. Aangezien momenteel nog geen inzicht bestaat is voor het restrisico een PM post opgenomen

Onderhoud gebouwen

Omschrijving risico

Het Veiligheidsbestuur heeft besloten de budgetten huisvesting terug te geven naar de gemeenten. Veiligheidsregio Flevoland maakt gebruik van de kazernes om niet. Echter van één van de kazernes (Zeewolde) is Veiligheidsregio Flevoland eigenaar en zal dus onderhoud aan dit gebouw moeten plegen.

Beheersmaatregelen

De veiligheidsregio heeft de staat van het onderhoud van de gebouw 'De Mast' door een externe partij laten onderzoeken en hiervan een financiële vertaling laten maken. Op basis van dit inzicht en het gewenste kwaliteitsniveau is met behulp van een meerjarenonderhoudsplan de omvang van de benodigde onderhoudsbudget bepaald. Voor groot onderhoud wordt de voorziening voldoende geacht.

Restrisico en dekking

De voorziening wordt voldoende geacht onder normale omstandigheden.

Eindheffing betaald verlof 55-59 Almere

Omschrijving risico

Op basis van gespaard verlof kan een medewerker met 55 jaar met spaarverlof en op grond van de FLO (functioneel leeftijdsontslag) gaat een medewerker vanaf 56 jaar met buitengewoon verlof tegen doorbetaling van (een percentage van) het salaris. Op grond van de wet loonbelasting leidt dit tot een pseudo eindheffing van 52% (percentage met ingang van 1 januari 2011).

Beheersmaatregelen

De Veiligheidsregio Flevoland en de gemeente Almere hebben in het afgelopen jaar overeenstemming bereikt om de voorziening voor de FLO, waaronder eindheffing betaald verlof Almere, op voldoende niveau te brengen. Hiervoor is een begrotingswijziging gemaakt.

Restrisico en dekking

Het berekende risico van €1.000.000 is met de begrotingswijziging gedekt. Het eventuele restrisico kan blijven bestaan indien regelgeving wederom veranderd. Een berekening hiervoor is op dit moment niet voorhanden.

Functioneel Leeftijdsontslag Lelystad

Omschrijving risico

Per 1 januari 2006 is het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) afgeschaft. Voor medewerkers die op 31 december 2005 werkzaam waren in een bezwarende functie, die uitzicht gaf op FLO, is overgangsrecht opgesteld. Het overgangsrecht geldt voor medewerkers die in een bezwarende functie werken, zoals de

ambulance en brandweer. Voor Veiligheidsregio Flevoland komen deze functies voor in de gemeenten Almere en Lelystad.

Beheersmaatregelen

De gemeenten Almere en Lelystad hebben voorzieningen gevormd waaruit de FLO uitkeringen kunnen worden voldaan. Er zijn afspraken gemaakt dat de gemeenten die voorzieningen zullen aanvullen indien in de toekomst blijkt dat deze voorzieningen ontoereikend zijn. De aanstaande overeenkomst, inzake FLO, tussen vakbonden en werkgevers zal meer duidelijkheid gaan geven over het werkelijke risico.

Restrisico en dekking

Afgesproken is dat Veiligheidsregio Flevoland de salariskosten jaarlijks achteraf bij de gemeente Lelystad in rekening brengt ten laste van de gevormde voorziening van de gemeente Lelystad.

Maximaal gaat het om 12 medewerkers.

Vooralsnog wordt het risico voor de gemeente Lelystad als PM opgenomen.

Tweede Loopbaanbeleid

Omschrijving risico

Sinds de afschaffing van het FLO zijn korpsen verplicht 2e loopbaanbeleid in te voeren. Zodat medewerkers in bezwarende functies tijdig doorstromen naar niet-bezwarend werk. Bij de Veiligheidsregio Flevoland geldt het loopbaanbeleid voor circa 50 medewerkers en dit aantal zal na afloop van het overgangsrecht FLO stijgen tot circa 80 medewerkers. De kosten van het loopbaanbeleid zitten niet zozeer in de directe scholingskosten (school- en collegegeld), maar veeleer in indirecte zaken (verletkosten) en in het overgangsrecht:

- geplande (jaarlijkse) kosten van scholing, training, etc.
- verlet- en vervangingskosten
- kosten loopbaanadviseur
- kosten assessment en EVC-trajecten.

Beheersmaatregelen

Landelijke ontwikkelingen worden op de voet gevolgd.

Restrisico en dekking

Aangezien momenteel nog geen inzicht bestaat in de invulling van het te voeren beleid is voor het restrisico een PM post opgenomen.

Verhoging AOW leeftijd

Omschrijving risico

Door de regering is besloten de AOW leeftijd te verhogen naar 67 jaar. Vooralsnog is het onduidelijk welke gevolgen dit gaat hebben voor personeel dat per 31-12-2005 reeds in dienst was van de brandweer. Voor deze medewerkers zijn indertijd i.h.k.v. FLO specifieke afspraken gemaakt. In hoeverre deze afspraken bijgesteld moeten worden wordt onderzocht. De financiële gevolgen hiervan kunnen daarna pas bepaald worden. Op grond van vervolgafspraken in de cao wordt nog een nadere berekening verwacht vanuit landelijke afspraken die het pensioengat moeten compenseren.

Beheersmaatregelen

De Veiligheidsregio Flevoland is afhankelijk van CAO-afspraken en landelijke wet- en regelgeving, om die reden zijn interne beheersmaatregelen beperkt effectief. De aanstaande overeenkomst, inzake FLO, tussen vakbonden en werkgevers zal meer duidelijkheid gaan geven over het werkelijke risico.

Restrisico en dekking

Financieel risico is vooralsnog niet in te schatten, daarom wordt dit risico als PM post bij de gemeenten opgenomen.

Overdracht Rijksmaterieel

Omschrijving risico

Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft het Rijksmaterieel, dat destijds door BIZA is verstrekt, overdragen aan de veiligheidsregio's. De aanschaf van het Rijksmaterieel is tot op heden gefinancierd door het rijk. Het ministerie van Veiligheid en Justitie heeft al dit materieel overdragen aan de veiligheidsregio's zonder hierbij budget over te dragen voor de toekomstige vervanging van dit materieel. Indien de veiligheidsregio's zelf de vervangingen moet financieren leidt dit tot een financieel risico.

Beheersmaatregelen

De veiligheidsregio's hebben in overleg met het ministerie van Veiligheid en Justitie het Rijksmaterieel overgedragen gekregen zonder bijbehorend budget. Intern en samen met omliggende veiligheidsregio's wordt overlegd welk materieel daadwerkelijk vervangen moet worden.

Restrisico en dekking

De financiële gevolgen zijn deels te kwantificeren. Voor de vervanging van de COH Container en technisch hulpverleningsmateriaal wordt een investering voorzien van rond de € 1.200.000. De gebruikswijze waarop dit geregeld – gezamenlijk met andere veiligheidsregio's of regionaal of lokaal – is nog niet helder. De kans dat Veiligheidsregio Flevoland dit alleen moet dragen (kapitaallasten) is 80%. De structurele lasten zijn in de normale begroting (nog) niet voorzien, opname in deze risicoparaagraaf leidt alleen tot een incidentele dekking voor de nog te berekenen kapitaallasten.

OMS baten

Omschrijving risico

De veiligheidsregio's ontvangen een vergoeding (van de leveranciers van meldsystemen) voor de kosten die het OMS met zich meebrengt en de klanten betalen hun jaarlijkse bijdrage aan hun leverancier van het OMS-systeem. De baten die de regio's ontvangen blijken in het land op verschillende manieren te worden verantwoord. Reden om door het DB van het Veiligheidsberaad onderzoek te laten doen.

Indien het onderzoek tot de slotsom zou komen dat er geen verhaal kan worden gedaan op de klanten, lopen de regio's de baten voor het OMS mis hetgeen zelfs een terugwerkende kracht kan hebben. Dit zou voor Flevoland om drie jaren gaan.

Beheersmaatregelen

De Veiligheidsregio Flevoland is afhankelijk van derden, als gevolg van een door het DB van het Veiligheidsberaad ingesteld onderzoek.

Om die reden zijn interne beheersmaatregelen beperkt effectief. Landelijke ontwikkelingen worden op de voet gevolgd.

Restrisico en dekking

De financiële gevolgen lopen mogelijk op tot € 1.000.000. De kans dat het risico zich voor gaat doen wordt ingeschat op 60%. Op het moment van de opstelling van deze jaarrekening wordt nader onderzocht hoe reëel het risico is of wordt. Het blijkt dat in het land niet eenduidig is en wordt

omgegaan met de uitvoering van het OMS, zodat het inschatten van het risico complexer lijkt dan eerst aangenomen.

Landelijke meldkamers

Omschrijving risico

Er is besloten tot een landelijke meldkamerorganisatie. Binnen dat besluit wordt voor de regio binnen het gebied Midden Nederland in plaats van de huidige drie meldkamers een nieuwe meldkamer gerealiseerd. Deze nieuwe meldkamer komt in Hilversum.

Beheersmaatregelen

De Veiligheidsregio Flevoland is volgend in deze ontwikkeling.

Restrisico en dekking

Zolang er onduidelijkheid heerst over de toekomstige bijdrage voor de gezamenlijke meldkamer Midden Nederland wordt het mogelijke risico opgenomen als PM post.

Frichtiekosten meldkamerpersoneel

Omschrijving risico

Door de samenvoeging van de meldkamers zullen naar verwachting frictiekosten gaan ontstaan. Door deze samenvoeging worden ook de onderlinge afspraken tussen GGD Flevoland (die de brandweermeldkamer uitvoert) en Veiligheidsregio Flevoland veranderd.

Beheersmaatregelen

De veiligheidsregio's bekijken welke mogelijkheden er zijn om de meldkamer zo effectief en efficiënt mogelijk te laten functioneren, waarbij personeelsverloop en frictiekosten punten van zorg en aandacht zijn.

Restrisico en dekking

De mogelijke frictiekosten worden over de periode na samenvoeging, vermoedelijk 2021, geschat op € 1.000.000. De kans dat het risico zich voor gaat doen wordt ingeschat op 60%.

Bijdrage IFV, Veiligheidsberaad

Omschrijving risico

Vanuit het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en Veiligheidsberaad worden jaarlijks bijdragen gevraagd voor landelijke werkzaamheden en projecten. Deze bijdragen lopen op.

Beheersmaatregelen

De VRF is één van de 25 veiligheidsregio's en kan haar stem laten horen binnen het Veiligheidsberaad en het IFV. De VRF is afhankelijk van de besluitvorming van het Veiligheidsberaad en IFV.

Restrisico en dekking

De mogelijke extra bijdragen voor de komende vier jaar wordt geschat op € 440.000. De kans dat het risico zich voor gaat doen wordt ingeschat op 80%.

Financiële kengetallen

Een helder inzicht in de financiële positie is een belangrijk onderdeel van de financiële verantwoording. Hiervoor nemen we een aantal relevante kengetallen op. Deze kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie.

De kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte Veiligheidsregio Flevoland beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

Kengetallen	Jaarrekening 2016	Begroting 2017	Jaarrekening 2017
Netto schuldquote	8%	22%	39%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	8%	50%	39%
Solvabiliteitsratio	56%	42%	60%
Structurele exploitatieruimte	-	-	-
Grondexploitatie	-	-	-
Belastingcapaciteit	-	-	-

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Veiligheidsregio Flevoland ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Solvabiliteitsratio:

Geeft inzicht in de mate waarin Veiligheidsregio Flevoland in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze wordt berekend door het totale eigen vermogen af te zetten tegen de totale passiva. Hoe hoger de ratio, des te hoger is de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte, Grondexploitatie, Belastingcapaciteit:

Zijn voorgeschreven kengetallen vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), maar zijn op Veiligheidsregio Flevoland niet van toepassing.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Meerjarenonderhoudsplan gebouwen

Medio 2012 heeft de VRF de brandweerkazerne aan de Mast in Zeewolde in eigendom en in gebruik genomen. In 2017 is het meerjarenonderhoudsplan voor deze kazerne geactualiseerd en is de voorziening voor het groot onderhoud hierop aangepast. In 2016 is in Zeewolde het Boothuis in gebruik genomen. De overige gebouwen zijn om niet in gebruik door de veiligheidsregio, conform het besluit van het bestuur uit december 2013. In 2015 en 2016 zijn overeenkomsten tussen de gemeenten en Veiligheidsregio Flevoland afgesloten met nadere afspraken over beheer en onderhoud van de brandweerkazernes.

Roerende kapitaalgoederen

De vervangingen van de roerende zaken vindt conform het vervangingsschema en investeringsoverzicht uit de begroting plaats. Uiteraard wordt gekeken naar het meest economisch en technisch gunstigste moment om te vervangen.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Om renterisico's beheersbaar te maken zijn op grond van Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in het leven geroepen. Beide instrumenten beogen de renterisico's te begrenzen die verbonden zijn aan de korte en lange schuld.

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de Veiligheidsregio Flevoland maximaal als gemiddelde netto vlottende schuld over een periode van 3 maanden mag hebben. De hoogte van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een jaarlijks vast te stellen percentage. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt voor 2017 een kasgeldlimiet van 8,2% van de jaarbegroting. Het Dagelijks Bestuur zal bij een dreigende overschrijding van de kasgeldlimiet het Algemeen Bestuur informeren.

(bedragen x € 1.000)				
Kasgeldlimiet 2017	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
Begroting				
1. Omvang per 01-01-2017	24.299	24.299	24.299	24.299
Toegestane kasgeldlimiet				
2a. In procenten	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
2b. In bedrag (1*2a)	1.993	1.993	1.993	1.993
Vlottende middelen				
3a. Vlottende schuld	0	0	0	0
3b. Kasgeldmiddelen*	8.840	8.055	3.210	3.568
4. Netto vlottende schuld (3a-3b)	-6.847	-6.062	-1.217	-1.575
Toetsing kasgeldlimiet				
5. Toegestane limiet (2b)	1.993	1.993	1.993	1.993
6. Netto vlottende schuld (4)	-6.847	-6.062	-1.217	-1.575
Totale ruimte / overschrijding (5-6)	8.840	8.055	3.210	3.568

* Kasgeldmiddelen omvatten contante gelden in kas, banktegoeden en overige uitstaande gelden met looptijd <1 jaar.

De uitkomsten in de tabel geven aan dat Veiligheidsregio Flevoland in 2016 binnen de gestelde kasgeldlimiet is gebleven.

Renterisiconorm

Voor het beheersen van de renterisico's op de lange termijn dient Veiligheidsregio Flevoland de renterisico's in beeld te brengen voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm. Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de portefeuille aan vaste schuld in enig jaar geherfinancierd moet worden door het aangaan van nieuwe leningen behorend tot de vaste schuld (herfinanciering), en voor welk deel van de vaste schuld de geldnemer een wijziging van de rente op basis van de leningsvoorwaarden niet kan beïnvloeden (renteherziening).

De renterisiconorm kan worden berekend door een, bij ministeriële regeling, vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met de totale vaste schuld, waarbij een drempelbedrag van € 2,5 miljoen geldt. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

(bedragen x € 1.000)			
Renterisiconorm	2015	2016	2017
Renterisico			
1. Renteherziening	0	0	0
2. Aflossingen	904	904	904
3. Renterisico (1+2)	904	904	904
Renterisiconorm			
4a. vaste schuld per 1/1	5.755	4.853	3.949
4b. Normpercentage (20%)	20%	20%	20%
5. Renterisiconorm (4a*4b)	1.151	971	790
Toetsing aan renterisiconorm			
Renterisico (3)	904	904	904
Renterisiconorm (5)	1.151	971	790
5a. Ruimte onder renterisiconorm	247	67	-114

De VRF heeft voor de overname van voertuigen, materiaal etc. in 2009 een lineaire lening afgesloten met een looptijd van 10 jaar tegen 3,5% rente. Jaarlijks wordt er € 800.000 afgelost. In 2019 is deze lening afgelost en ontstaat er weer ruimte onder de renterisiconorm. Afhankelijk van beschikbare liquide middelen en de te verwachten uitgaven zal bekeken worden wanneer een nieuwe lening afgesloten moet worden.

In 2011 en 2012 heeft de VRF een tweetal lineaire leningen afgesloten voor de overname en inrichting van de kazerne de Mast te Zeewolde. De ene lening heeft een looptijd van 20 jaar tegen 4,43% rente, jaarlijks wordt er € 37.500 afgelost. De andere lening heeft een looptijd van 18 jaar tegen 2.75% rente, jaarlijks wordt er € 65.789 afgelost.

Liquiditeitsplanning

Per 15 december 2013 is de wettelijke verplichting om te gaan schatkistbankieren in werking getreden. Hierdoor is de Veiligheidsregio Flevoland verplicht alle overtollige middelen boven het drempelbedrag van € 250.000 dagelijks af te storten naar onze rekeningcourant van het ministerie van Financiën.

Veiligheidsregio Flevoland heeft het drempelbedrag voor haarzelf verlaagd naar € 200.000.

Per 31 december 2017 was de stand van onze rekeningcourant bij het ministerie € 2.423.700.

Door tijdig de gemeentelijke bijdrage per kwartaal vooruit te factureren en door het positieve saldo in s 'Rijks schatkist is het voorlopig niet noodzakelijk extra geld aan te trekken.

Rentevisie

Veiligheidsregio Flevoland gaat niet uit van een beleid rond rentevisie, maar hanteert de wettelijke rente als rekenrente voor haar kapitaallasten. Vanaf 1 januari 2017 was de wettelijke rente 2%. Voor 2018 zien wij geen aanleiding om deze visie te veranderen.

Rentekosten

Veiligheidsregio Flevoland heeft in 2017 de rentekosten ad € 124.958 inzake de leningen verantwoord in het overzicht van baten en lasten 2017.

De toegerekende rente aan de reserves bedroeg in 2017 totaal € 121.615.

4.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering is de praktische uitvoering van de governance van een organisatie. In dat licht kan over 2017 worden gesteld dat veel dynamiek op dit vlak aan de orde is geweest.

Een meer specifieke duiding en invulling van bedrijfsvoering gaat traditioneel over de taken die ondersteunend van aard zijn en niet direct tot het primaire proces worden gezien.

In het eerste geval is de dynamiek volledig toe te schrijven aan de plotselinge wending in de voorbereidingen van de doorontwikkeling van de brandweerorganisatie. Begin mei 2017 werd duidelijk dat alle inspanningen, zowel reguliere mensuren als projecturen en gelden, nagenoeg voor niets zijn geweest. De voorgenomen samenwerking met Lelystad Airport ging niet door.

De opgedane kennis en ervaring, denkrichtingen, berekeningen, diverse workshops en bezoeken in het kader van de doorontwikkeling van de vakbekwaamheid zijn derhalve nuttig. De “bouw” van het vakbekwaamheidshuis heeft profijt van de inspanningen voor het ontwikkelen van een oefenfaciliteit, dat bedoeld is om de vakbekwaamheid op een gewenst landelijk niveau te brengen.

In de afgelopen paar jaar is in de branche veel nieuwe kennis doorgevoerd, waardoor het opleiden en vervolgens vakbekwaam blijven van brandweermensen aan grote verandering onderhevig is. Omdat het hier gaat om richtlijnen die de branche vanuit de wet formuleert, zal via inspectie vanuit het Ministerie ook hierop worden gemeten.

Tijdens de verandering blijft de winkel open, dat betekent dat groeien naar een nieuwe aanpak en werkmethode vooralsnog veel inspanning vergt, die zich nog niet vertaalt in een hoger kwaliteitsniveau.

Het is met de bestaande middelen mogelijk gebleken de winkel open te houden, redelijk goed te functioneren en vooral verder te kijken naar de echte veranderingen.

Een tweede dynamiek die ontstaat, is de verkenning naar een daadwerkelijke fusie van de twee regio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek. Omdat het vooral eerst gaat om de verkenning van een bestuurlijk fusie, is denken over de daarna in te richten vernieuwde organisatie onvermijdelijk. De buurregio Gooi & Vechtstreek gaat hierin verder dan Flevoland.

In Flevoland wordt hard gewerkt aan een strategische visie voor de huisvesting van de brandweer in Flevoland. De huidige werkmethode (vastgoed nagenoeg geheel in eigendom, beheer en onderhoud van de gemeente) vraagt om een nadere strategie. Zeker voor de risicodekking in Flevoland is herijking van de huisvesting van belang, daarnaast blijkt een sterke behoefte aan concentratie van de ondersteunende taken voor de brandweerorganisatie, als ook de Veiligheidsregio als entiteit. In juni 2017 is hiervoor een bestuurlijke opdracht vertrekt, die naar verwachting medio 2018 tot besluitvorming zal komen.

Eind 2017 is in opdracht van het bestuur van de Veiligheidsregio gestart met een inventarisatie van toekomstige (voornamelijk) financiële ontwikkelingen die niet meer binnen de huidige begrotingsomvang kunnen worden opgevangen. Naar verwachting zal inzicht in deze financiële toekomst impact gaan hebben voor de komende begrotingsjaren. Vanaf 2015 en 2016 is meermalen een signaal afgegeven dat op onderdelen knelpunten gaan ontstaan. Voorlopig is dat opgevangen door gebruik van de opgebouwde bedrijfsreserve.

De specifieke invulling van de bedrijfsvoering heeft ook onder invloed van de eerdergenoemde dynamiek de winkel open gehouden. Daarbij is toch gestart met een ander en voor de regio nieuw financieel systeem. De vruchten (betere en snelle financiële beheersing) hebben zich nog niet laten zien. De verwachting is dat dit in het eerste halfjaar 2018 weldegelijk zal laten zien.

Bij de personele zorg staat veiligheid en een goede parate invulling voorop. De werving van personeel is een arbeidsintensieve en vooral naar lokale behoefte (maatwerk) specifiek in te vullen activiteit. Hiermee wordt personeel op de juiste vaardigheden, ontwikkelmogelijkheden en kwaliteiten getest. Een kostbare, echter noodzakelijke wervingsmethode om tot de juiste keuzes voor de invulling van vacatures over te kunnen gaan. Vooral de mensen die als vrijwilliger worden geworven hebben hier veel profijt van. Een goed evenwicht in het op pijl houden van het personeelsbestand en juiste uitvoering van de primaire taken is hiermee gediend. De demografische ontwikkeling van het personeelsbestand staat (veelal fysiek maar ook mentaal) onder druk. Ouder wordend personeel en herplaatsing binnen de organisatie, wanneer de oorspronkelijke taak niet (meer) kan worden volgehouden, staat inmiddels onder druk. Het traditionele combineren van repressieve taken met onderhouds- en ondersteunende taken begint aan zijn eind te komen. Mensen die het fysiek niet “meer aan kunnen” zijn ook niet meer eenvoudig op andere plekken te plaatsen.

Het beeld van de brandweer (het sterkste beeldmerk, Brandweer.nl uitgeroepen tot de beste website) is heel stevig. Communicatie draagt daar veel aan bij. Vernieuwing van de landelijke website als betere invulling van de eigen content op de website zijn daar het afgelopen jaar voorbeelden van. Verder ontwikkeling van deze communicatiemiddelen gaan onverminderd voort, immers de samenleving maar ook wetgeving vereist een voortdurende vernieuwing van informatieverstrekking en communicatie.

4.5 Verbonden Partijen

De Veiligheidsregio Flevoland heeft op grond van de definities van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) geen verbonden partijen.

JAARREKENING

Opmaakdatum: 28 maart 2018

5. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV). Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is, conform de vastgestelde nota activabeleid VRF. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Op de waarde van activa mogen reserves niet in mindering worden gebracht. Investeringssubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Het gehanteerde

afschrijvingspercentage is conform de afschrijvingstabel die opgenomen is in de vastgestelde nota activabeleid VRF. De gehanteerde rente bedraagt de geldende wettelijke rente.

Overzicht afschrijvingstermijnen in jaren:

	Termijn
Algemeen	
Activa met een verkrijgingprijs < € 15.000,-	Niet
Immateriële activa	
✓ Kosten van onderzoek en ontwikkeling (max. termijn BBV)	5
✓ Kosten van sluiten van geldleningen en disagio	Variabel
Materiële vaste activa	
<i>Gronden en terreinen</i>	Niet
<i>Woonruimten en bedrijfsgebouwen</i>	
✓ Nieuwbouw gebouwen (permanent)	40
✓ Renovatie en verbouw	20-25
✓ Technische installaties en inventaris	5-15
<i>Vervoermiddelen</i>	
✓ Voertuigen	5-20
<i>Machines, apparaten installaties:</i>	
✓ Materiaal	3-8
✓ Persoonlijke bescherming	3-15
✓ Verbindingsmiddelen	3-10
<i>Overige materiële vaste activa:</i>	
✓ ICT	3-10
✓ Oefenmiddelen	3-10
✓ Machines en overige materiële vaste activa	3-10
✓ Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Conform gebruiksduur actief

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van geschatte inningskansen.

De indeling die wordt gehanteerd is:

- vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- verstrekte kasgeldleningen
- rekening courantverhouding met niet-financiële instellingen
- overige vorderingen
- overige uitzettingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

De voorgeschreven indeling wordt gehanteerd te weten:

- de van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.
- overige nog te ontvangen bedragen.
- vooruitbetaalde bedragen.

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen betreft het saldo van de bezittingen en de schulden. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het nog te bestemmen resultaat. (artikel 42, lid 1 BBV).

De reserves worden onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves (artikel 43, lid 1 BBV).

De aard en reden van elke reserve, alsmede de toevoegingen en onttrekkingen, worden toegelicht conform artikel 54 BBV.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- d. Van derden verkregen middelen (niet zijnde EU, Rijk, Provincie, gemeenschappelijke regelingen) die specifiek besteed moeten worden.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De waardering van vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer geschiedt tegen nominale waarde verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De waardering van Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63, lid 7 BBV).

Overlopende Passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63, lid 7 BBV)

De bepalingen voor overlopende passiva zoals gesteld in artikel 49 en 52a van het BBV worden toegepast.

De voorgeschreven indeling wordt gehanteerd te weten:

- van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede bedragen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk, EU)
- vooruit ontvangen bedragen
- nog te betalen bedragen
- vooruit gefactureerd.

6. Balans en toelichting

6.1 Balans

	31-12-2016	31-12-2017
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>		
- Investerings met een economisch nut	10.994.468	10.531.591
Totaal materiële vaste activa	10.994.468	10.531.591
Totaal vaste activa	10.994.468	10.531.591
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar</u>		
- Vorderingen op openbare lichamen	0	368.243
- Overige vorderingen	88.108	0
- Schatkistbankieren	2.547.149	2.423.700
Totaal uitzettingen	2.635.257	2.791.943
<u>Liquide middelen</u>		
- Kas	14.091	6.442
- Bank Nederlandse Gemeenten	199.876	198.509
Totaal liquide middelen	213.967	204.951
<u>Overlopende activa</u>		
- Nog te ontvangen bedragen	935.335	833.401
- Vooruitbetaalde bedragen	1.537	39.253
Totaal overlopende activa	936.872	872.654
Totaal vlottende activa	3.786.096	3.869.548
TOTAAL GENERAAL	14.780.564	14.401.139

	31-12-2016	31-12-2017
VASTE PASSIVA		
<u>Reserves</u>		
- Algemene reserve	2.434.001	2.308.425
- Bestemmingsreserves	6.117.923	6.255.267
Totaal reserves	8.551.924	8.563.692
<u>Gerealiseerd resultaat</u>	-37.192	89.202
<u>Voorzieningen</u>	0	0
<u>Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer</u>		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	3.949.342	3.046.053
Totaal vaste schulden	3.949.342	3.046.053
Totaal vaste passiva	12.464.074	11.698.947
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar</u>		
- Schulden aan openbare lichamen	0	41.163
- Overige schulden	1.323.089	1.277.423
Totaal netto-vlottende schulden	1.323.089	1.318.586
<u>Overlopende passiva</u>		
- Nog te betalen bedragen	688.618	987.621
- Van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede bedragen	304.783	393.220
- Vooruit ontvangen bedragen	0	2.764
- Vooruit gefactureerd	0	0
Totaal overlopende passiva	993.401	1.383.605
Totaal vlottende passiva	2.316.490	2.702.192
TOTAAL GENERAAL	14.780.564	14.401.139

6.2 Toelichting balans

ACTIVA

De balanspost **vaste activa** betreft de volgende onderdelen:

Omschrijving	Saldo 31-12-2016	Vermeerdering 2017	Vermindering 2017	Afschrijving 2017	Saldo 31-12-2017
Gronden en Terreinen	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.631.332	0	0	110.692	1.520.640
Vervoermiddelen	7.552.569	784.021	0	1.048.719	7.287.871
Machines, apparaten en installaties	54.031	83.950	0	34.322	103.659
Overige materiële vaste activa	1.756.536	221.413	0	358.528	1.619.421
					0
Totaal	10.994.468	1.089.384	0	1.552.261	10.531.591

Met betrekking tot de balanspost vaste activa volgt hieronder een toelichting op de voornaamste afwijkingen:

Bedrijfsgebouwen:

De afschrijving op deze post bedroeg in 2017 € 110.692. Dit betreft de kazerne de Mast in Zeewolde en het boothuis in Zeewolde.

Vervoermiddelen:

In 2017 is er voor € 784.021 geïnvesteerd in vervoermiddelen. Het betreft met name de vervanging van een waterongevallenwagen en de aanschaf van drie haakarmvoertuigen die in 2018 operationeel worden. In totaal is er € 1.048.719 afgeschreven op de vervoermiddelen.

Machines, apparaten en installaties:

Aan ICT-middelen is in 2017 € 83.950 geïnvesteerd. De afschrijving op deze activa post bedroeg in 2017 € 34.322.

Overige materiële vaste activa:

Ten aanzien van de overige materiële vaste activa hebben er investeringen plaatsgevonden inzake helmen, headsets en kleding ad € 221.413. De afschrijving bedroeg in 2017 € 358.528.

De **vlottende activa** bestaat voor de Veiligheidsregio Flevoland uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2017
Vorderingen Openb.Lichamen / overige vorderingen	88.108	368.243
Kas	14.091	6.442
Bank BNG	199.876	198.509
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.547.149	2.423.700
Nog te ontvangen bedragen	935.335	833.401
Vooruitbetaalde bedragen	1.537	39.253
Totaal	3.786.096	3.869.547

Vorderingen op openbare lichamen: deze balanspost bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen bedragen van gemeenten inzake huisvestingslasten, van politie inzake doorberekeningen kosten veiligheidsbureau en van veiligheidsregio's inzake doorberekeningen OMS contractbeheer.

Kas: Op diverse brandweerposten is een kas aanwezig. Het gezamenlijk saldo van deze kassen bedraagt op 31-12-2017 € 6.442.

Bank BNG: Het banksaldo op 31-12-2017 bedraagt € 198.509. De hoogte van dit saldo is met name bepaald door bijdragen van het Rijk en de bijdragen van de gemeenten van Flevoland en de afroaming rekening-courant RC Schatkist.

Uitzettingen in 's Rijks schatkist: Het banksaldo op 31-12-2017 bedraagt € 2.423.700.

Met ingang van 16 december 2013 is de VRF verplicht overtollige middelen boven het drempelbedrag van € 250.000 af te storten naar het Rijk, eigen beleid is een drempelbedrag van € 200.000. Dit drempelbedrag is ook in het begrotingsjaar 2017 gehanteerd. In het kader van kasverkeer wordt een beperkt saldo buiten de schatkist gehouden. Dit betreft de kassen op verschillende kazernes in onze regio en voor de aanvulling van deze kassen worden bankrekeningen aangehouden.

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	192.364	198.251	197.607	206.830
Drempelbedrag	250.000	250.000	250.000	250.000
Ruimte onder drempelbedrag	57.636	51.749	52.393	43.170
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Nog te ontvangen bedragen: Het saldo "Nog te ontvangen bedragen" ad. € 833.401 bestaat uit o.a. afrekening SAMIJ, OMS-vergoedingen 2017, resultaat 2017 van de GHOR en doorberekeningen aan derden.

Vooruitbetaalde bedragen: Deze post ad € 39.253 bestaat voornamelijk uit vooruitbetaalde licentiekosten 2018, vooruitbetaalde verzekeringspremies 2018, vooruit betaalde motorrijtuigenbelasting en abonnementen.

PASSIVA

De balanspost **vaste passiva** betreft de onderdelen reserves, voorzieningen en vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer:

Reserves	Saldo 31-12-2016	Bestem. JR 2016	Vrijval	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve	2.434.001	0	0	0	125.576	2.308.425
Reserve egalisatie kapitaallasten	3.420.279	0	0	302.631	0	3.722.910
Reserve ongevallen personeel	420.831	0	0	8.417	69.991	359.257
Bedrijfsreserve Veiligheidsbureau	97.935	68.979	0	3.338	0	170.252
Bedrijfsreserve Brandweer	1.727.514	-26.726	0	34.016	111.313	1.623.491
Bedrijfsreserve Gem. Meldkamer	109.893	18.002	0	2.558	0	130.453
Bedrijfsreserve GHOR	65.360	41.003	0	2.127	0	108.490
Bedrijfsreserve Bevolkingszorg	276.111	-138.450	0	2.753	0	140.414
Totaal	8.551.924	-37.192	0	355.840	306.880	8.563.692

Het resultaat 2016 bedroeg - € 37.192. Op 28 juni 2017 heeft het Algemeen Bestuur besloten tot bovenstaande bestemmingen.

In de kolom "Toevoeging" is rente toegevoegd bij een aantal reserves voor een totaalbedrag van € 121.615. Bij de reserve "egalisatie kapitaallasten" is een bedrag van € 234.225 toegevoegd door het verschil in de jaarrekening tussen het begrote bedrag aan kapitaallasten en het gerealiseerde bedrag aan kapitaallasten. Het voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door de lage rentestand.

De onttrekkingen aan de algemene reserve hebben betrekking op de hogere bijdrage 2017 aan het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) en Veiligheidsberaad ad € 104.655 en de uitgaven voor arbeidshygiëne ad € 20.911.

De onttrekking aan de reserve ongevallen personeel ad € 69.991 wordt veroorzaakt door de hogere verzekeringspremies n.a.v. recente aanbestedingen.

De onttrekkingen aan de bedrijfsreserve Brandweer hebben betrekking op een drietal projecten: project doorontwikkeling van de organisatie Brandweer Flevoland in relatie tot Lelystad Airport ad € 21.007, project vakbekwaamheid (inclusief oefenfaciliteiten) ad € 70.407 en project strategische huisvestingsvisie ad € 19.899.

Toelichting per reserve:

Programma	Veiligheidsregio Flevoland
Naam van reserve	Algemene Reserve
Instellingsbesluit	01-01-2008
Omvang per 1-1-2017	€ 2.434.001
Stand op 31-12-2017	€ 2.308.425
Doel	Fungeert als buffer voor de eventuele financiële risico's zoals verwoord in de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicomanagement".
Bestedingen/stortingen in 2017	In 2017 is € 104.655 onttrokken voor de hogere bijdrage aan IFV en Veiligheidsberaad en is € 20.911 onttrokken i.v.m. kosten arbeidshygiëne.
Bestedingen in komende jaren	In 2018 zal € 234.000 onttrokken worden t.b.v. kosten arbeidshygiëne en extra kosten voor de hogere bijdrage aan IFV en Veiligheidsberaad.

Programma	Brandweer
Naam van reserve	Egalisatiereserve kapitaallasten
Instellingsbesluit	31-12-2009
Omvang per 1-1-2017	€ 3.420.279
Stand op 31-12-2017	€ 3.722.910
Doel	De kapitaallasten die afwijken van de begroting worden gestort in, of onttrokken aan de egalisatiereserve kapitaallasten. De begroting kapitaallasten is vanaf 2010 op basis van de begroting 2010 vastgezet met een rekenrente van 4%.
Bestedingen/stortingen in 2017	In 2017 is per saldo € 234.225 gestort in de egalisatiereserve op basis van de gerealiseerde kapitaallasten 2017. De toegevoegde rente in 2017 bedroeg € 68.406.
Bestedingen in komende jaren	Deze egalisatiereserve zal de komende jaren ervoor zorgen dat fluctuaties in de bijdragen van de gemeenten op basis van de kapitaallasten niet zal plaatsvinden.

Programma	Brandweer
Naam van reserve	Reserve ongevallen personeel
Instellingsbesluit	31-12-2009
Omvang per 1-1-2017	€ 420.831
Stand op 31-12-2017	€ 359.257
Doel	Brandweer Flevoland heeft voor het personeel een ongevallenverzekering afgesloten. Voor geleden schades kan zowel het (vrijwillig) personeel als hun werkgever Brandweer Flevoland aansprakelijk stellen. Uitkeringen van de verzekering die niet tot uitbetaling leiden aan eerder genoemden worden gestort in deze reserve om mogelijke toekomstige aanspraken te kunnen dekken. Verhoging van premies van de verzekeringen kunnen voorlopig opgevangen worden binnen deze reserve.
Bestedingen/stortingen in 2017	In 2017 is € 69.991 onttrokken i.v.m. de hogere verzekeringspremies n.a.v. eerder aanbestedingen. Verder is € 8.417 aan rente gestort.
Bestedingen in komende jaren	Aansprakelijkheidsstellingen werknemers en hun werkgevers en verhoogde premies verzekeringen.

Programma	Veiligheidsbureau
Naam van reserve	Bedrijfsreserve Veiligheidsbureau
Instellingsbesluit	29-06-2016
Omvang per 1-1-2017	€ 166.914
Stand op 31-12-2017	€ 170.352
Doel	Bestemmingsreserve t.b.v. projecten, innovatie, doorontwikkeling organisatie en eventuele opvang van tekorten. Reserve is ontstaan uit ombouw van bestemmingsreserves.
Bestedingen/stortingen in 2017	Per 1-1-2017 is bij resultaatbestemming 2016 € 68.979 toegevoegd. Verder is aan rente € 3.338 toegevoegd.
Bestedingen in komende jaren	Bestedingen zullen met name betrekking hebben op de doorontwikkeling en samenvoeging van de veiligheidsbureaus.

Programma	Brandweer
Naam van reserve	Bedrijfsreserve Brandweer
Instellingsbesluit	29-06-2016
Omvang per 1-1-2017	€ 1.700.788
Stand op 31-12-2017	€ 1.623.491
Doel	Bestemmingsreserve t.b.v. projecten, innovatie, doorontwikkeling organisatie en eventuele opvang van tekorten. Reserve is ontstaan uit ombouw van bestemmingsreserves.
Bestedingen/stortingen in 2017	Per 1-1-2017 is bij resultaatbestemming 2016 € 26.726 onttrokken aan deze reserve. In 2017 is € 111.313 onttrokken i.v.m. bestedingen voor: projectkosten doorontwikkeling organisatie Brandweer Flevoland in relatie met ontwikkeling Lelystad Airport, projectkosten vakbekwaamheid (inclusief oefenfaciliteiten) en projectkosten strategische huisvestingsvisie. In 2017 is € 34.016 gestort aan rente.
Bestedingen in komende jaren	Bestedingen zullen met name betrekking hebben op de doorontwikkeling van de brandweerorganisatie, vakbekwaamheid, strategische huisvestingsvisie en verkenning fusie met Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek..

Programma	Gemeenschappelijke Meldkamer
Naam van reserve	Bedrijfsreserve Gemeenschappelijke Meldkamer
Instellingsbesluit	29-06-2016
Omvang per 1-1-2017	€ 127.895
Stand op 31-12-2017	€ 130.453
Doel	Bestemmingsreserve t.b.v. projecten, innovatie, doorontwikkeling organisatie en eventuele opvang van tekorten. Reserve is ontstaan uit ombouw van bestemmingsreserves.
Bestedingen/stortingen in 2017	Per 1-1-2017 is bij resultaatbestemming 2016 € 18.002 gestort in deze reserve. In 2017 is € 2.558 gestort aan rente.
Bestedingen in komende jaren	Bestedingen zullen met name betrekking hebben op de samenvoeging van de meldkamers Midden Nederland.

Programma	GHOR
Naam van reserve	Bedrijfsreserve GHOR
Instellingsbesluit	29-06-2016
Omvang per 1-1-2017	€ 106.363
Stand op 31-12-2017	€ 108.490
Doel	Bestemmingsreserve t.b.v. projecten, innovatie, doorontwikkeling organisatie en eventuele opvang van tekorten. Reserve is ontstaan uit ombouw van bestemmingsreserves.
Bestedingen/stortingen in 2017	Per 1-1-2017 is bij resultaatbestemming 2016 € 41.003 gestort in deze reserve. In 2017 is € 2.127 gestort aan rente.
Bestedingen in komende jaren	Bestedingen zullen met name betrekking hebben op de doorontwikkeling van de GHOR-organisatie.

Programma	Bevolkingszorg
Naam van reserve	Bedrijfsreserve Bevolkingszorg
Instellingsbesluit	29-06-2016
Omvang per 1-1-2017	€ 137.661
Stand op 31-12-2017	€ 140.414
Doel	Bestemmingsreserve t.b.v. projecten, innovatie, doorontwikkeling organisatie en eventuele opvang van tekorten. Reserve is ontstaan uit ombouw van bestemmingsreserves en resultaatbestemming 2015.
Bestedingen/stortingen in 2017	Per 1-1-2017 is bij resultaatbestemming 2016 € 138.450 onttrokken aan deze reserve. In 2017 is € 2.753 gestort aan rente.
Bestedingen in komende jaren	Reserve zal met name de komende jaren gebruikt worden om de tekorten op te vangen binnen de begroting van Bevolkingszorg. Vanaf 2018 zal in meerjarig kader € 30.000 per jaar onttrokken worden om een sluitende begroting te krijgen.

De balanspost **Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer** bestaat uit:

Omschrijving	31-12-2016	aflossingen	vermeerderingen	31-12-2017
Lening BNG overname vaste activa gemeenten	2.400.000	800.000	0	1.600.000
Lening BNG kazerne Zeewolde	562.500	37.500	0	525.000
Lening BNG inrichting de Mast Zeewolde	986.842	65.789	0	921.053
Totaal	3.949.342	903.289	0	3.046.053

De VRF heeft voor de overname van voertuigen, materiaal e.d. in 2009 een lineaire lening afgesloten met een looptijd van 10 jaar tegen 3,5% rente. Jaarlijks wordt er € 800.000 afgelost. Rentelast 2017 voor deze lening bedraagt € 75.945.

In 2011 en 2012 heeft de VRF een tweetal lineaire leningen afgesloten voor de overname en inrichting van de kazerne de Mast te Zeewolde. De ene lening heeft een looptijd van 20 jaar tegen 4,43% rente, jaarlijks wordt er € 37.500 afgelost. De andere lening heeft een looptijd van 18 jaar tegen 2,75% rente, jaarlijks wordt er € 65.790 afgelost. De rentelasten 2017 voor deze twee leningen bedragen € 50.013.

De balanspost **vlottende passiva** betreft de onderdelen “Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar” en “Overlopende passiva”:

De balanspost **Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar** bestaat uit:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2017
Schulden aan openbare lichamen	0	41.163
Overige schulden	1.323.089	1.277.423
Totaal	1.323.089	1.318.586

De schulden aan openbare lichamen bestaat voornamelijk uit nog te betalen facturen van Veiligheidsregio Gooi&Vechtstreek en een aantal facturen van het Instituut Fysieke Veiligheid.

De Overige schulden betreft het saldo openstaande crediteuren per 31-12-2017.

De balanspost **Overlopende passiva** bestaat uit:

Omschrijving	31-12-2016	31-12-2017
Nog te betalen bedragen	688.618	987.621
Van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede bedragen	304.783	393.220
Vooruit ontvangen bedragen	0	2.764
Totaal	993.401	1.383.605

Nog te betalen bedragen: Het saldo van deze balanspost ad € 987.621 bestaat voornamelijk uit facturen 2017, die na 31 december 2017 zijn binnengekomen. De grootste posten bedragen de afdracht van de loonheffing december 2017 ad € 716.213, de transitorische rentekosten van geldleningen ad € 44.729, afdracht BTW ad € 113.203, accountantskosten € 20.025, overschrijding 2017 Bevolkingszorg € 16.633 en overschrijding 2017 Meldkamer € 23.000.

Van overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede bedragen: Deze balanspost bestaat uit middelen welke zijn overgedragen aan de Veiligheidsregio Flevoland door de gemeente Almere en de gemeente Zeewolde.

Omschrijving	Saldo 31-12-2016	Vrijval	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2017
Personeelsbeleid Almere	51.874		329.007	266.022	114.859
Groot onderhoud de Mast	252.909	0	25.452	0	278.361
Totaal	304.783	0	354.459	266.022	393.220

Personeelsbeleid Almere: Deze gelden zijn door gemeente Almere overgedragen per 1-1-2009 voor de (toekomstige) aanspraken inzake het functioneel leeftijdsontslag, spaarverlof en versterkt pensioen voor de periode tussen de 55e en 62e verjaardag van de 24-uursdienstmedewerkers die voor 1 januari 2006 reeds in dienst van brandweer Almere waren. Voor FLO, spaarverlof en versterkt pensioen is in 2017 € 329.007 toegevoegd. De onttrekking in 2017 bedroeg € 266.022.

Vanaf 2018 gelden nieuwe afspraken die gemaakt zijn met de vakbonden en met de gemeente Almere. Deze afspraken leiden tot een tijdelijke verhoging van de jaarlijkse bijdrage van de gemeente Almere.

Groot onderhoud de Mast: Vanaf 2012 draagt gemeente Zeewolde structureel € 250.000 bij aan de exploitatiekosten voor de brandweerpost 'de Mast'. Per 1 september 2012 is de brandweerpost in gebruik genomen. In 2013 is er voor de VRF een meerjarig onderhoudsplan opgesteld en is deze financieel doorgerekend. Conform de BBV wordt het bedrag dat gereserveerd moet worden voor het onderhoud conform het onderhoudsplan voor de brandweerkazerne hier verantwoord. Op basis van het in 2017 geactualiseerde meerjarenonderhoudsplan wordt € 25.452 vanuit de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Zeewolde gereserveerd voor dit onderhoudsplan. Het onderhoudsniveau wat wordt nagestreefd is 'goed c.q. redelijk'. Het Boothuis Zeewolde dat in 2016 in gebruik genomen is wordt geheel gefinancierd vanuit de bijdrage van de gemeente Zeewolde.

Vooruit ontvangen bedragen: Deze balanspost betreft landelijke gelden bestemd voor het kwaliteitsnetwerk van de veiligheidsregio's in Nederland. Veiligheidsregio Flevoland is hierbij de penningmeester. Per 31-12-2017 bedraagt het saldo € 2.764.

7. Staat van Baten en Lasten

7.1 Overzicht van de baten en lasten

(x € 1.000)

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Veiligheidsbureau	142	142	0	292	292	0	259	125	134
Programma Brandweer	20.615	20.815	-200	20.487	20.687	-200	21.764	21.828	-64
Programma Meldkamer	1.155	1.155	0	1.155	1.155	0	1.155	1.179	-24
Programma GHOR	1.743	1.743	0	1.743	1.743	0	1.743	1.634	109
Programma Bevolkingszorg	395	395	0	423	423	0	423	440	-17
Subtotaal programma's	24.050	24.250	-200	24.100	24.300	-200	25.344	25.206	138
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	24.050	24.250	-200	24.100	24.300	-200	25.344	25.206	138
Toevoeging /onttrekking reserves:									
Programma Veiligheidsbureau	0	0	0	0	0	0	0	3	-3
Programma Brandweer	200	0	200	200	0	200	307	345	-38
Programma Meldkamer	0	0	0	0	0	0	0	3	-3
Programma GHOR	0	0	0	0	0	0	0	2	-2
Programma Bevolkingszorg	0	0	0	0	0	0	0	3	-3
Subtotaal mutaties reserves	200	0	200	200	0	200	307	356	-49
Gerealiseerde resultaat	24.250	24.250	0	24.300	24.300	0	25.651	25.562	89

7.2 Toelichting Programmarekening per programma

Programma Veiligheidsbureau

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	41	142	292	125	167
totaal lasten	41	142	292	125	167
baten	110	142	292	259	-33
totaal baten	110	142	292	259	-33
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	69	0	0	134	134
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	3	3
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	69	0	0	131	131

(x € 1.000)

Veiligheidsbureau	Overschrijding	Onderschrijding	Incidenteel	Structureel
Bijdrage politie (baten)	26		-26	
Huisvesting		23	23	
ICT		30	30	
Multidisciplinaire oefeningen		96	96	
Rente	3		-3	
Overige		11	11	

In 2017 is een positief resultaat gerealiseerd van € 131.000 op het programma Veiligheidsbureau. Middels begrotingswijzigingen zijn in 2017 de budgetten voor multidisciplinaire vakbekwaamheid overgezet van het programma Brandweer naar het programma Veiligheidsbureau. Tevens is de een nieuwe verdeling gemaakt van de inkomsten. Dit heeft met name geleid tot een lagere bijdrage voor de politie.

Baten

Een nadeel voor de inkomsten van het veiligheidsbureau is ontstaan doordat de lasten lager uitgevallen zijn waardoor de begrote doorbelasting aan de politie ook lager is geworden.

Lasten

Het positieve verschil bij de uitgaven ontstaat door o.a. lagere kosten voor huisvesting en ICT. Ook zijn de kosten voor multidisciplinaire vakbekwaamheid lager uitgevallen dan begroot.

Reserves

In 2016 is er een bedrijfsreserve gevormd voor het programma Veiligheidsbureau. In 2017 heeft er een rentetoevoeging aan de reserve plaatsgevonden.

Incidentele baten en lasten

In overzicht 8.1 is een overzicht opgenomen van alle incidentele baten en lasten.

Programma Brandweer

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	Vershil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	21.997	20.815	20.687	21.828	-1.141
totaal lasten	21.997	20.815	20.687	21.828	-1.141
baten	22.186	20.615	20.487	21.764	1.277
totaal baten	22.186	20.615	20.487	21.764	1.277
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	189	-200	-200	-64	136
reserveringen (stortingen in reserves)	354	0	0	345	345
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	138	200	200	307	107
gerealiseerde resultaat	-27	0	0	-102	-102

Deze toelichting benoemt globaal de voornaamste over- en onderschrijdingen in 2017 van de lasten en baten per begrotingspost.

Het resultaat op programma Brandweer wordt veroorzaakt door de volgende componenten:

(x € 1.000)

Brandweer	Overschrijding	Onderschrijding	Incidenteel	Structureel
Salarissen	286		-37	-249
Personeelskosten	95		-95	
ICT		68	68	
Verzekeringen	70		-70	
Bijdrage IFV en Veiligheidsberaad	30		75	-105
Arbeidshygiëne		104	125	-21
Kapitaallasten		234	234	
Crisisbeheersing		128	128	
Risicobeheersing		57	57	
Voertuigen	203		-203	
Persoonlijke bescherming + kleding	98		-98	
Oefenen en opleiden	306		-306	
BDuR uitkering Rijk		102		102
Overige inkomsten		257	257	
Overige uitgaven		90	90	
Mutaties reserves	49		-49	
Rente	5		-5	

- Salarissen -286.000**

De salariskosten staan sterk onder druk. De afgelopen jaren is de compensatie van de salarisbudgetten niet voldoende geweest waardoor binnen de salarisbudgetten in 2017 al gerekend werd met een negatieve stelpost van € 249.000. In 2016 en 2017 is personeel vrijgemaakt om projecten op te kunnen pakken. Dit personeel is boven de formatieve sterkte komen te staan. Daarnaast waren een aantal

personeelsleden gedetacheerd waarvan in 2017 de detachingscontracten afliepen waarna zij weer volledig op het salarisbudget drukken.

In 2017 zijn de totale salarisbudgetten overschreden met € 593.000 (inclusief inhuur van personeel) ondanks een voordeel van € 190.000 op de vrijwilligersvergoedingen. Door detacheringen is een voordeel behaald van € 307.000. Per saldo bedraagt het negatieve saldo op de salarissen € 286.000.

- **Personeelskosten -95.000**

De personeel(gerelateerde) budgetten laten een overschrijding zien van € 95.000. Nadelen zijn ontstaan op werving en selectie, medische keuringen en niet-repressieve opleidingen.

- **ICT +68.000**

Door voordelen op de mobiele telefonie, vaste telefonie en de datalijnen is een voordeel ontstaan. Het totale voordeel valt lager uit door hogere vaste kosten voor licenties.

- **Verzekeringen -70.000**

De verzekeringspremies zijn naar aanleiding van recente aanbestedingen gestegen waardoor de budgetten hiervoor niet meer toereikend zijn. In 2018 zullen de premies verder stijgen. Deze overschrijding wordt in 2017 gedekt vanuit de bestemmingsreserve "ongevallen personeel"

- **Verplichte bijdragen aan IFV en Veiligheidsberaad -30.000**

De verplichte bijdragen aan IFV en Veiligheidsberaad lopen jaarlijks steeds verder op met als gevolg dat in 2017 het budget met € 105.000 is overschreden. Bij de begroting 2017 was € 75.000 vanuit de algemene reserve beschikbaar gesteld om de hogere kosten op te vangen. De overschrijding wordt, zoals bestuurlijk vastgesteld, in 2017 incidenteel gedekt vanuit de algemene reserve.

- **Arbeidshygiëne +104.000**

In de loop van 2017 is, na de pilot in Almere en Urk, een aantal maatregelen in gang gezet inzake arbeidshygiëne. In 2017 is totaal € 21.000 uitgegeven voor de meest noodzakelijke artikelen om arbeidshygiëne het hoofd te bieden. Voor arbeidshygiëne is nog geen structureel budget beschikbaar. De noodzakelijke investeringen zijn uitgesteld totdat er meer zekerheid is over de dekking van de kosten. Vanuit de algemene reserve was voor 2017 € 125.000 beschikbaar gesteld. De kosten worden, zoals bestuurlijk vastgesteld, in 2017 incidenteel gedekt vanuit de algemene reserve.

- **Kapitaallasten +234.000**

De kapitaallasten zijn regiobreed lager uitgevallen dan was begroot. Het overschot is conform de ingezette beleidslijn gestort in de egaliseringsreserve kapitaallasten. Het voordeel is ontstaan door enerzijds de lage rentestand en anderzijds de afschrijvingen die nu nog grotendeels gebaseerd zijn op investeringen exclusief BTW terwijl het budget voor kapitaallasten aangevuld is met BTW.

- **Crisisbeheersing +128.000**

Voordelen bij de afdeling Crisisbeheersing zijn ontstaan door doorbelastingen aan GHOR, veiligheidsregio's en politie, incidenteel lagere bijdrage aan SAMIJ, lagere kosten voorzieningen hoofdstructuur crisisorganisatie en lagere kosten voor de operationele informatievoorziening.

- **Risicobeheersing +57.000**

Voordelen bij de afdeling Risicobeheersing zijn ontstaan door lagere kosten voor kennisintensivering, door lage kosten voor inhuur en door lagere kosten voor het doorlopende project "brandveilig leven".

- **Voertuigen -203.000**

Op de post voertuigen en materieel is een nadeel ontstaan. De kosten voor onderhoud vielen in 2017 hoger uit dan geraamd. Dit gold ook voor de kosten van ICT-voorzieningen op de voertuigen alsook voor de kosten voor onderhoud, vervanging en keuring van bekleding van de voertuigen.

- **Persoonlijke beschermingsmiddelen en kleding -98.000**

Door revisie en reparatie van duikapparatuur, extra materialen voor onderhoud maskers, kosten voor testapparatuur en keuring van cilinders is de begrotingspost voor persoonlijke beschermingsmiddelen overschreden. Door met name de nieuwe lijn van kazernekleding is op de post kleding een overschrijding ontstaan.

- **Oefenen en opleiden -306.000**

De overschrijding wordt met name veroorzaakt door de extra opleidingen vanwege de aanstelling van veel nieuwe vrijwilligers, het opleiden van nieuwe bevelvoerders en doorgroei van personeel. Kleine voordelen zijn behaald op inhuur en oefeningen. Daarnaast is nog een eenmalige subsidie ontvangen.

- **Bijdragen Rijk +102.000**

Als gevolg van loon- en prijscompensatie inzake de BDuR en door bijstelling van de bijdrage 2017 is in 2017 een voordeel ontstaan.

- **Overige Inkomsten +257.000**

Naast de gemeentelijke- en rijksbijdrage heeft de VRF in 2017 ook extra inkomsten gegenereerd. Dit heeft geleid tot een positief resultaat op haar eigen inkomsten, de voornaamste meeropbrengst is toe te schrijven aan OMS (€ 119.000) mede veroorzaakt door verrekeningen over 2015 en 2016. Daarnaast zijn er eenmalige baten ontstaan als gevolg van verkoop materieel en materiaal (€ 29.000), teruggaaf loonbelasting over de periode 2012/2015 (19.000), schade-uitkeringen (€ 37.000) en doorberekeningen inzake SAMIJ en OMS (€ 53.000).

- **Overige uitgaven +90.000**

Het resultaat op de overige uitgaven leidt tot een voordeel. Dit voordeel is grotendeels binnen de afdeling Bedrijfsvoering gerealiseerd.

- **Reserves -49.000**

Dit is het resultaat van de toevoegingen en onttrekking aan onze reserves. De toevoegingen betreffen voornamelijk het voordeel op het budget kapitaallasten t.g.v. de egalisatiereserve kapitaallasten en daarnaast de toevoeging van rente aan de diverse reserves. De onttrekkingen hebben met name betrekking op de gemaakte kosten voor de doorontwikkeling van Brandweer Flevoland in relatie met de ontwikkelingen van Lelystad Airport, project vakbekwaamheid en project strategische huisvestingsvisie. Vanuit de reserve ongevallen personeel is € 70.000 onttrokken i.v.m. hogere verzekeringspremies. Vanuit de algemene reserve zijn gelden onttrokken voor hogere kosten IFV en Veiligheidsberaad alsook voor arbeidshygiëne.

- **Rente -€ 5.000**

In 2017 is € 126.000 rente betaald aan geldleningen, daarnaast is € 122.000 rente toegevoegd aan de reserves. De rentevergoeding op de boekwaarde van de investeringen bedroeg € 243.000.

- **Incidentele baten en lasten**

In overzicht 8.1 is een overzicht opgenomen van alle incidentele baten en lasten.

Programma Meldkamer

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	1.120	1.155	1.155	1.179	-24
totaal lasten	1.120	1.155	1.155	1.179	-24
baten	1.138	1.155	1.155	1.155	
totaal baten	1.138	1.155	1.155	1.155	0
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	18	0	0	-24	-24
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	3	3
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	18	0	0	-27	-27

(x € 1.000)

Meldkamer	Overschrijding	Onderschrijding	Incidenteel	Structureel
Opleiding, bijdrage politie, inhuur	24		-24	
Rente	3		-3	

In 2017 is een negatief resultaat gerealiseerd van - € 27.000 bij het programma Meldkamer.

Baten

Niet van toepassing.

Lasten

In 2017 zijn extra uitgaven gedaan t.b.v. opleiding centralisten, heeft er een hogere doorberekening door Politie plaatsgevonden inclusief naheffing 2016 en extra uitgaven voor inhuur vanwege de ontwikkelingen inzake de landelijke meldkamer (LMO). Hiertegenover staan lagere uitgaven voor salarislasteren waardoor per saldo een gering negatief resultaat ontstaan is.

Reserves

In 2016 is er een bedrijfsreserve gevormd voor het programma Meldkamer. In 2017 heeft er een rentetoevoeging aan de reserve plaatsgevonden.

Incidentele baten en lasten

In overzicht 8.1 is een overzicht opgenomen van alle incidentele baten en lasten.

Programma GHOR

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	Verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	1.704	1.743	1.743	1.634	109
totaal lasten	1.704	1.743	1.743	1.634	109
baten	1.745	1.743	1.743	1.743	0
totaal baten	1.745	1.743	1.743	1.743	0
gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	41	0	0	109	109
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	2	2
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	41	0	0	107	107

(x € 1.000)

GHOR	Overschrijding	Onderschrijding	Incidenteel	Structureel
Salarislasten		71	71	
Opleidingen/oefeningen		25	25	
Onderhoud/afschrijving materieel		13	13	
Rente	2		-2	

In 2017 is een positief resultaat gerealiseerd van € 107.000 bij het programma GHOR.

Baten

De baten betreffen de bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bijdrage vanuit de BDUR, deze zijn conform begroting ontvangen.

Lasten

Het positieve resultaat van het programma GHOR is het gevolg van lagere salarislasten i.v.m. openstaande vacature, lagere kosten voor opleidingen en oefeningen en door lagere kosten voor onderhoud en afschrijving door vernieuwing materieel.

Reserves

In 2016 is er een bedrijfsreserve gevormd voor het programma GHOR. In 2017 heeft er een rentetoevoeging aan de reserve plaatsgevonden.

Incidentele baten en lasten

In overzicht 8.1 is een overzicht opgenomen van alle incidentele baten en lasten.

Programma Bevolkingszorg

Baten en Lasten

(x € 1.000)

	rekening	begroting voor wijziging	begroting na wijziging	rekening	verschil
Jaar	2016	2017	2017	2017	2017
lasten	528	395	423	440	-17
totaal lasten	528	395	423	440	-17
batens	390	395	423	423	0
totaal batens	390	395	423	423	0
gerealiseerde totaal saldo van batens en lasten	-138	0	0	-17	-17
reserveringen (stortingen in reserves)	0	0	0	3	3
reserveringen (onttrekking reserves) -/-	0	0	0	0	0
gerealiseerde resultaat	-138	0	0	-20	-20

(x € 1.000)

Bevolkingszorg	Overschrijding	Onderschrijding	Incidenteel	Structureel
Taakstelling	89		-89	
Piket/detachering		73	73	
Multidisciplinaire evaluaties		13	13	
Rente	3		-3	
Overige	14		-14	

In 2017 is een negatief resultaat gerealiseerd van - € 20.000 op het programma Bevolkingszorg.

Baten

De baten betreffen de bijdragen van de deelnemende gemeenten, deze zijn conform begroting ontvangen.

Lasten

Het negatieve resultaat van het programma Bevolkingszorg is het gevolg van het niet realiseren van de opgelegde taakstelling. Voordelen, doordat er in 2017 geen multidisciplinaire evaluaties zijn gehouden en doordat piket- en detacheringssuren niet volledig gedeclareerd worden, zorgen ervoor dat de overschrijding in 2017 beperkt is gebleven.

Reserves

In 2017 heeft er een rentetoevoeging aan de bedrijfsreserve Bevolkingszorg plaatsgevonden.

Incidentele baten en lasten

In overzicht 8.1 is een overzicht opgenomen van alle incidentele baten en lasten.

7.3 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

(x 1.000)

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Begrotings- afwijking			Waarvan onrechtmatig		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Veiligheidsbureau	292	292	0	259	125	134	33	167	134	0	0	0
Programma Brandweer	20.487	20.687	-200	21.764	21.828	-64	-1.277	-1.141	136	0	0	0
Programma Meldkamer	1.155	1.155	0	1.155	1.179	-24	0	-24	-24	0	0	0
Programma GHOR	1.743	1.743	0	1.743	1.634	109	0	109	109	0	0	0
Programma Bevolkingszorg	423	423	0	423	440	-17	0	-17	-17	0	0	0
Subtotaal programma's	24.100	24.300	-200	25.344	25.206	138	-1.244	-906	338	0	0	0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	24.100	24.300	-200	25.344	25.206	138	-1.244	-906	338	0	0	0
Toevoeging/onttrekking aan reserves:												
Programma Veiligheidsbureau	0	0	0	0	3	-3	0	-3	-3	0	0	0
Programma Brandweer	200	0	200	307	345	-38	-107	-345	-238	0	0	0
Programma Meldkamer	0	0	0	0	3	-3	0	-3	-3	0	0	0
Programma GHOR	0	0	0	0	2	-2	0	-2	-2	0	0	0
Programma Bevolkingszorg	0	0	0	0	3	-3	0	-3	-3	0	0	0
Subtotaal mutaties reserves	200	0	200	307	356	-49	-107	-356	-249	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	24.300	24.300	0	25.651	25.562	89	-1.351	-1.262	89	0	0	0

Toelichting:

Zoals is weergegeven in bovenstaande tabel hebben de programma's Brandweer, Meldkamer en Bevolkingszorg een overschrijding van de totale lasten. De overschrijding bij het programma Brandweer heeft verschillende oorzaken. De grootste overschrijding wordt veroorzaakt door de salarislasten van personeel dat gebruik maakt van de FLO. Echter wordt deze overschrijding afgedekt door gereserveerde gelden. Dit geldt ook voor een groot aantal andere uitgaven. Daarnaast worden uitgaven gedaan waar inkomsten tegenover staan (direct gerelateerde baten) zoals onder andere bij detachering boventallig personeel en inhuur personeel voor ziek personeel waar UWV gelden of verzekeringsgeldten voor binnenkomen. De overschrijding van de lasten is rechtmatig doordat er gerelateerde baten tegenover staan.

De overschrijding Meldkamer wordt grotendeels veroorzaakt door een naheffing 2016 van de politie.

De overschrijding van de lasten is hiermee rechtmatig.

De overschrijding bij het programma Bevolkingszorg heeft ook verschillende oorzaken. De extra uitgaven hebben gezorgd voor een overschrijding van de begroting. Wel heeft het Algemeen Bestuur op 16-12-2015 besloten dat de Bevolkingszorg de begroting mag overschrijden waarbij de opgebouwde reserve voor Bevolkingszorg dekking biedt. De overschrijding van de lasten is hiermee rechtmatig. Vanaf 2018 wordt in meerjarig kader € 30.000 vanuit de bedrijfsreserve Bevolkingszorg onttrokken ter dekking van de begroting.

8. Overige overzichten

8.1 Overzicht Incidentele Baten en Lasten

(x € 1.000)

Omschrijving	Baten	Lasten	Programma
Bijdrage BDuR	102		Brandweer
Detachering personeel	307		Brandweer
Afrekening voorgaande dienstjaren		16	GHOR/Meldkamer
Hogere inkomsten OMS	119		Brandweer
Verkoop voertuigen a.g.v. investeringen	29		Brandweer
Teruggaaf loonheffing	19		Brandweer
Schadevergoeding 2016	29		Brandweer

Als gevolg van loon- en prijscompensatie inzake de BDuR en door bijstelling van de bijdrage 2017 is een voordeel ontstaan van € 102.000.

In 2017 is personeel van Veiligheidsregio Flevoland gedetacheerd geweest bij o.a. IFV, andere veiligheidsregio's en andere instanties. Dit heeft geleid tot een incidentele bate van € 307.000.

Vanuit het vorige dienstjaar (2016) is een afrekening geweest over door te berekenen kosten GHOR en Meldkamer, dit heeft geleid tot een eenmalige last van € 16.000.

In 2017 heeft een herberekening plaatsgevonden over de OMS aansluitingen 2015 en 2016. Samen met de hogere inkomsten over 2017 wordt een incidenteel voordeel behaald van € 119.000

Als gevolg van vervangingsinvesteringen is materiaal en materieel afgestoten. Dit heeft incidenteel een opbrengst gegenereerd van € 29.000.

Over 2012 t/m 2015 is loonheffing terugontvangen. De incidentele ontvangst bedroeg € 19.000

In 2017 zijn schadevergoedingen van de verzekeringsmaatschappij ontvangen waarvan de schade in 2016 geleden was. De vergoeding over 2016 bedroeg € 29.000.

8.2 Overzicht niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In 2017 is het Individueel Keuze Budget (IKB) ingevoerd. Hiermee is gerealiseerd dat per ultimo van het jaar geen uitstaande vakantiegelden meer openstaan. Verder zijn er geen rechten of verplichtingen die niet uit de balans blijken.

Veiligheidsregio Flevoland heeft geen waarborgen of garantstellingen verstrekt aan natuurlijke en/of rechtspersonen.

8.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum 31-12-2017 hebben zich geen ontwikkelingen voorgedaan die vermeldenswaardig zijn.

8.4 SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018				
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Besteding (jaar T)	
		Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3		
		Veiligheidsregio's		
			Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01	
			€ 5.421.878	

8.5 Wet Normering Topinkomens (WNT)

Gegevens openbaarmakingsverplichting

Dit betreft de volgende gegevens met betrekking tot de topfunctionaris:

Bezoldigd:

Naam: **G. Spruit**
Beloning: **€ 120.825** (op basis van schaal 16) (2016 € 114.856)
De belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen: **€ 1.378** (2016: € 411)
De voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn: **€ 16.783** (2016: € 14.464)
Totale vergoeding/beloning: **€ 138.986** (2016: € 129.731)
WNT norm: **€ 181.000**

De functie: **Commandant**
Dienstjaar: **2017**
(fictieve) Dienstbetrekking: **Ja**
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam? **n.v.t.**
De duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar: **1,0 fte**
De in het boekjaar verrichte uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband: **n.v.t.**

Onbezoldigd:

Naam: **F.M. Weerwind**
Beloning: **€ -**
Functie: **Voorzitter Veiligheidsbestuur en lid Veiligheidsbestuur namens de gemeente Almere**

Naam: **I. Adema**
Beloning: **€ -**
Functie: **Plaatsvervangende voorzitter en lid Veiligheidsbestuur namens de gemeente Lelystad**

Naam: **P.C. van Maaren**
Beloning: **€ -**
Functie: **Lid Veiligheidsbestuur namens de gemeente Urk**

Naam: **A. van der Werf**
Beloning: **€ -**
Functie: **Lid Veiligheidsbestuur namens de gemeente Noordoostpolder**

Naam: **G.J. Gorter**
Beloning: **€ -**
Functie: **Lid Veiligheidsbestuur namens de gemeente Zeewolde**

Naam: **A. de Jonge**
Beloning: **€ -**
Functie: **Lid Veiligheidsbestuur namens de gemeente Dronten**

8.6 EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek
www.cbs.nl/kredo

Vragenlijst
 Berekening EMU-saldo
 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio

Algemene gegevens:		Gemeenschappelijke Regeling		
Overheidslaag:		Veiligheidsregio Flevoland		
Berichtgevenaam:		50638		
Berichtgevenummer:		2018		
Jaar:				

Omschrijving	2017	2018	2019
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2017, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2018	Volgens meerjarenraming in begroting 2018
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-150	-264	-30
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.600	2.099	2.099
3 Dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie minus vrijval van voorzieningen ten bate van de exploitatie			
4 Bruto investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	230	984	711
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, geen betrekking hebbende op bouwgrondexploitatie en niet verantwoord op de exploitatie			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d., alleen transacties met derden niet op de exploitatie			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover niet al op de exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen		40	
10 Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder vraag 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht			
11 Verkoop van effecten:	☐ ja ☒ nee ☐ ja ☒ nee ☐ ja ☒ nee		
a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo	1.220	811	1.358

9. Bijlage Jaarverslag: uitrukcijfers Brandweer Flevoland 2017

Rapportage incidenten 2017 t.o.v. eerdere jaren.

De **aantallen** zijn gebaseerd op de alarmeringen van de brandweer. Incidenten waarvoor de brandweer niet is gealarmeerd zijn niet meegenomen.

Totaal aantal incidenten:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	1672	1444	1487	1378	1287
Dronten	257	206	249	215	209
Lelystad	835	689	846	774	721
Noordoostpolder	371	302	408	295	294
Urk	97	116	118	132	99
Zeewolde	255	228	254	244	139
Flevoland	3487	2985	3362	3038	2749

Aantal branden en automatische brandmeldingen:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	1102	952	880	822	697
Dronten	165	162	143	128	106
Lelystad	570	495	530	474	398
Noordoostpolder	223	210	219	165	134
Urk	76	92	86	88	65
Zeewolde	203	189	183	197	85
Flevoland	2339	2100	2041	1874	1485

Aantal gebouwbranden:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	132	127	99	114	106
Dronten	27	26	19	24	26
Lelystad	65	72	59	67	72
Noordoostpolder	35	27	36	41	35
Urk	20	15	11	11	17
Zeewolde	14	13	13	9	15
Flevoland	293	280	237	266	271

Aantal hulpverleningen:

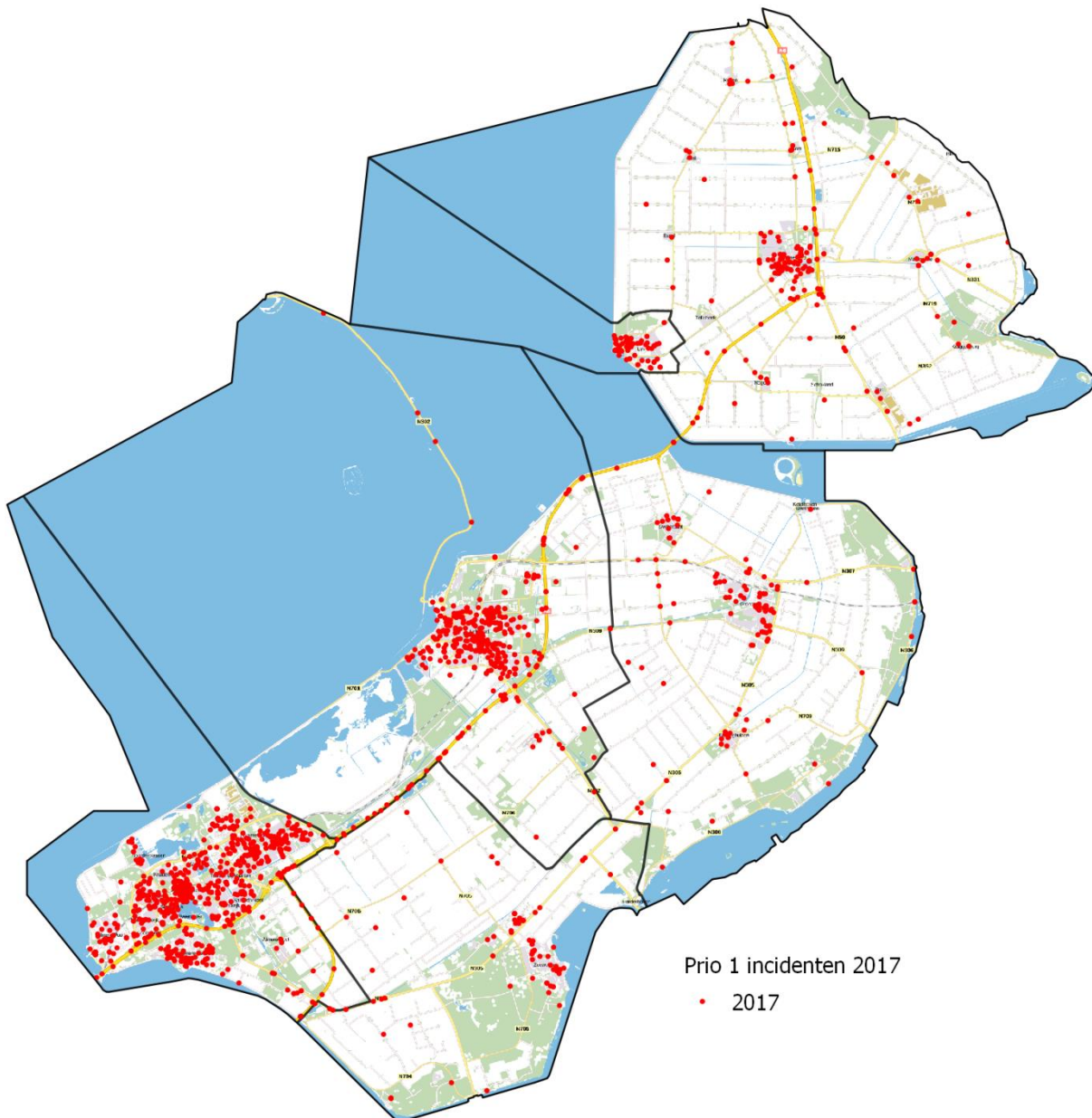
Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	570	492	607	556	590
Dronten	92	44	106	87	103
Lelystad	265	194	316	300	323
Noordoostpolder	148	92	189	130	160
Urk	21	24	32	44	34
Zeewolde	52	39	71	47	54
Flevoland	1148	885	1321	1164	1264

Aantal reanimaties:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	120	97	81	91	99
Lelystad*			9	52	56
Flevoland	120	97	90	143	155

* Gestart per 1-12-2015

Op onderstaand plaatje zijn de Prio 1 incidenten in 2017 geplot

In volgende tabellen worden de opkomsttijden, uitruktijden en rijtijden weergegeven. De opkomsttijd is de som van de 'verwerkingstijd meldkamer' + 'uitruktijd' + 'rijtijd'. De 'uitruktijd' is de tijd tussen alarmering en het vertrekken van de tankautospuiter. Het mag duidelijk zijn dat een beroepspost, waarbij het brandweerpersoneel al in de kazerne aanwezig is, een snellere uitruktijd heeft dan een vrijwilligerspost. De vrijwilligers moeten immers van huis komen.

Er zijn veel methodes om de tijden weer te geven. Dat kan een gemiddelde zijn, echter bij posten met relatief weinig uitrukken kan dat een vertekenend beeld opleveren. Er is gekozen voor de mediaantijd. Dat is de middelste tijd uit een reeks van tijden.

De berekening gaat over prio 1 alarmeringen. Extremen, zoals verwerkingstijden > 10 minuten en opkomsttijden > 30 minuten zijn buiten beschouwing gelaten.

Uitruktijden alle Prio 1 alarmeringen:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	01:16	01:18	01:18	01:16	01:07
Dronten	04:21	04:20	04:45	04:46	04:39
Lelystad	01:29	01:26	01:24	01:27	01:28
Noordoostpolder	04:38	04:36	04:17	04:35	04:59
Urk	04:27	04:53	04:17	04:31	04:24
Zeewolde	05:02	05:00	05:24	05:24	05:12
Flevoland	01:30	01:30	01:31	01:29	01:26

Rijtijden alle Prio 1 alarmeringen:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	04:06	04:07	04:17	04:25	04:23
Dronten	04:11	04:24	04:09	03:40	04:45
Lelystad	04:20	04:59	04:29	04:26	04:33
Noordoostpolder	03:30	03:25	02:45	03:43	02:44
Urk	02:33	02:55	02:50	02:50	02:35
Zeewolde	06:46	04:23	03:59	04:50	07:37
Flevoland	04:08	04:12	04:11	04:17	04:19

Opkomsttijden alle Prio 1 alarmeringen:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	06:48	06:51	06:57	07:07	07:21
Dronten	10:24	10:14	10:04	10:22	11:22
Lelystad	07:15	07:39	07:19	07:25	07:37
Noordoostpolder	09:45	09:49	08:20	10:00	10:08
Urk	08:40	09:32	08:48	09:00	08:31
Zeewolde	11:53	10:27	11:04	12:37	13:29
Flevoland	07:40	07:38	07:39	07:50	08:10

Opkomsttijden Prio 1 alarmeringen *uitsluitend gebouwbranden* en automatische brandmeldingen:

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	05:54	06:17	06:37	06:36	06:48
Dronten	10:08	09:18	09:44	09:21	10:45
Lelystad	06:30	06:47	06:22	06:36	07:16
Noordoostpolder	08:39	09:15	07:24	09:39	08:51
Urk	07:46	08:22	08:30	08:44	07:35
Zeewolde	10:43	09:28	09:36	12:37	13:30
Flevoland	06:59	06:57	06:54	07:11	07:32

Opkomsttijden Prio 1 alarmeringen branden en automatische brandmeldingen:*

Gemeente	2013	2014	2015	2016	2017
Almere	06:16	06:31	06:45 (07:05)	06:52	07:10
Dronten	10:07	09:31	10:06 (10:51)	09:33	11:11
Lelystad	06:42	07:27	06:47 (07:06)	06:52	07:16
Noordoostpolder	08:39	09:35	07:38 (08:03)	10:00	09:39
Urk	08:02	09:10	08:44 (08:19)	08:47	08:16
Zeewolde	10:57	09:55	10:36 (11:32)	12:37	13:36
Flevoland	07:09	07:18	07:14 (07:44)	07:24	07:45

*In het Jaarverslag 2015 en 2016 worden de **gemiddelde** opkomsttijden weergegeven. In deze rapportage de **mediaantijden**. Tussen haakjes staan de gemiddelden.